

สมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
“การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น”

คำนำ

การจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นผู้รับผิดชอบและให้คณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ มีนายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช เป็นประธาน และคณะทำงานด้านวิชาการการจัดสมัชชาผู้สูงอายุ มีนายโสภา พิณลวิชัยกิจ เป็นประธาน เป็นผู้จัดงานสมัชชาผู้สูงอายุ ในหัวข้อเรื่อง **“การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น”** เมื่อวันที่ 7 - 8 เมษายน 2553 ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเสริมสร้างแนวทางการดำเนินงานผู้สูงอายุให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) อาทิ การจัดทำระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุทั่วประเทศ ส่งเสริมศักยภาพการทำงานด้านผู้สูงอายุให้แก่ อปท. บูรณาการสวัสดิการสังคมและสุขภาพเพื่อให้เกิดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว และกำหนดให้มีแผนงาน โครงการ กิจกรรมด้านผู้สูงอายุโดยบรรจุอยู่ในแผนงานและแผนงบประมาณของ อปท. ทุกปี เป็นต้น โดยร่วมบูรณาการความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนผ่านกระบวนการนำเสนอจากผู้สูงอายุ นักวิชาการ นักปฏิบัติจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมครั้งนี้ รวมทั้งสิ้น 300 คน

สาระสำคัญในการจัดสมัชชาผู้สูงอายุ ประกอบด้วย การปาฐกถาพิเศษ **“การพัฒนาขีดความสามารถ อปท.ไทย ให้ก้าวไกลในการบริหารจัดการ”** โดย ศาสตราจารย์ ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์ การอภิปราย **“ต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุที่ดีของท้องถิ่น”** **“บริหารจัดการงานอย่างไร ผู้สูงวัยมีความสุข”** รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติสมัชชาผู้สูงอายุ ปี 2551 และ ปี 2552 การประชุมกลุ่มย่อย **“การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น และ การสรุปมติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553”**

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปได้รับทราบรายละเอียดในการประชุมดังกล่าว สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำรายงานสรุปผลการจัดสมัชชาผู้สูงอายุครั้งนี้ขึ้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น

ในโอกาสนี้ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ คณะทำงานด้านวิชาการการจัดสมัชชาผู้สูงอายุ ท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เข้าร่วมประชุม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ทำให้การจัดประชุมในครั้งนี้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามเจตนารมณ์ที่ตั้งไว้ทุกประการ

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
พฤษภาคม 2553

สารบัญ

	หน้า
กำหนดการสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553	5
พิธีเปิดการประชุม	9
• คำกล่าวรายงานในพิธีเปิดการประชุม ของ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (นายวัลลภ พลอยทับทิม)	10
• คำกล่าวเปิดการประชุม ของ ประธานคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 (นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช)	12
การประชุมเมื่อวันที่ 7 เมษายน 2553	15
• คำกล่าวปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พัฒนาขีดความสามารถ อปท.ไทย ให้ก้าวไกลในการบริหารจัดการ”	16
• รายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ ปี 2551 และ ปี 2552	22
• การอภิปราย เรื่อง “ต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุที่ดีของท้องถิ่น”	24
• ผลการประชุมกลุ่มย่อยสมัชชาผู้สูงอายุ เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุ ในระดับท้องถิ่น”	29
การประชุมเมื่อวันที่ 8 เมษายน 2553	37
• การอภิปรายเรื่อง “บริหารจัดการงานอย่างไร ผู้สูงวัยมีความสุข”	38
• การสรุปมติการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ	50
• กระบวนการขับเคลื่อนมติสมัชชาผู้สูงอายุ	53

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การประเมินผลการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ	55
• สรุปผลการประเมินการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุและข้อเสนอแนะ	56
• ผลการประเมินการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ	59
• ข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับ หัวข้อเรื่องการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2554	78
ภาคผนวก	85
• หน่วยงานและผู้เข้าร่วมประชุม	86
• คำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553	95
• คำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ ปี 2553	97
• คำสั่ง เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ ปี 2553 (เพิ่มเติม)	100
• ข้อเสนอการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2552	101
• ข้อเสนอการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2551	104
• แบบประเมินผลสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553	108

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
1	เพศ อายุ และระดับการศึกษาที่จบ	61
2	สถานภาพและการเข้าร่วมประชุม	62
3	ประโยชน์การจัดสมัชชาผู้สูงอายุและการนำประโยชน์ไปใช้	62
4	การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ	64

กำหนดการ
การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น
วันที่ 7 และ 8 เมษายน 2553
ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

.....

วันอังคารที่ 6 เมษายน 2553

เวลา 13.00 - 16.00 น.	ลงทะเบียน
เวลา 16.30 น.	รับประทานอาหารเย็น

วันพุธที่ 7 เมษายน 2553

เวลา 08.00 - 08.45 น.	ลงทะเบียน (ต่อ)
เวลา 08.45 - 09.30 น.	ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พัฒนาขีดความสามารถ อปท. ไทย ให้ก้าวไกลในการบริหารจัดการ” โดย ศ.ดร.สมชัย ฤชุพันธุ์
เวลา 09.30 - 09.50 น.	การแสดงชุดโอเชียวท้องถิ่นไทยร่วมใจผู้สูงวัย จ.สุพรรณบุรี
เวลา 09.50 - 10.10 น.	พิธีเปิด การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 โดย นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช ประธานคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 กล่าวรายงาน โดย นายวัลลภ พลอยทับทิม ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
เวลา 10.10 - 10.30 น.	ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติที่ประชุมสมัชชา ผู้สูงอายุ ปี 2551 และ ปี 2552 โดย นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช ประธานคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
เวลา 10.30 - 10.45 น.	รับประทานอาหารว่าง

เวลา 10.45 - 11.45 น.	การอภิปรายเรื่อง “ต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุที่ดีของท้องถิ่น” โดย นายผาน พวงเงิน ปลัดเทศบาล ต. อากาศอำนวย จ.สกลนคร นายมานพ ต้นสุภายน รองนายกเทศมนตรี ต.หนองตองพัฒนา จ.เชียงใหม่ ดำเนินการอภิปรายโดย ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร ม.ธรรมศาสตร์
เวลา 11.45 - 12.00 น.	ชี้แจงแนวทางการประชุมกลุ่มย่อยสมาชิกผู้สูงอายุระดับชาติ โดย นางกรรณิการ์ บรรเทึงจิตร รองเลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
เวลา 12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน
เวลา 13.00 - 15.00 น.	การประชุมสมาชิกผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” ห้องย่อยที่ 1 โดย ศ.นพ.พงษ์ศิริ ปรรณชาติ ประธาน นายโอภาส พิมลวิทยากิจ นักวิชาการ นางสาวผึ่งพันธ์ ผ่าจินดา นักวิชาการ ห้องย่อยที่ 2 โดย รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ ประธาน นางวันทนี อุบลแย้ม นักวิชาการ นางตะติยา ไกรศรีศรี นักวิชาการ ห้องย่อยที่ 3 โดย อาจารย์กรรณิการ์ บันเทิงจิตร ประธาน นางศิริลักษณ์ มีมาก นักวิชาการ นางปัทมา ปาณิวรรณ นักวิชาการ
เวลา 15.00 - 16.30 น.	การสรุปมติการประชุมห้องย่อย
เวลา 17.30 - 18.30 น.	รับประทานอาหารเย็น

วันพฤหัสบดีที่ 8 เมษายน 2553

เวลา 08.45 - 09.15 น.

เวลา 09.15 - 10.15 น.

การแสดงชุดเต้นแอโรบิคล้านนา จ.เชียงใหม่

การอภิปรายเรื่อง “บริหารจัดการงานอย่างไร ผู้สูงวัยมีความสุข”

โดย อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
นายหาญชัย พันธุ์งาม ผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้าน
สาธารณสุข

นายบุญเสริม ดวงจันทร์

กรรมการสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

ดำเนินการอภิปรายโดย รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ

เวลา 10.15 - 12.00 น.

การนำเสนอผลการประชุมห้องย่อย

นายแพทย์บรรลु ศิริพานิช ประธาน

นำเสนอผลการประชุม โดยประธานห้องย่อย

เวลา 12.00 - 13.00 น.

รับประทานอาหารกลางวัน

เวลา 13.00 - 14.00 น.

การสรุปมติการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

โดย นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ ประธานสภาผู้สูงอายุ
แห่งประเทศไทยฯ

เวลา 14.00 - 16.30 น.

การประเมินผลการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

พิธีเปิดการประชุม

คำกล่าวรายงานต่อประธานในพิธีเปิด
การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น
วันที่ 7 เมษายน 2553 เวลา 09.50 น.

ณ โรงแรมราม่า การ์เด็นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

เรียน ท่านประธานกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
(นพ.บรรลุ คิริพานิช)

ในนามของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ผมขอขอบพระคุณท่านประธานกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เป็นอย่างยิ่งที่ได้
กรุณาให้เกียรติมาเป็นประธานในพิธีเปิดการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 ในวันนี้

การจัดการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 ครั้งนี้ได้จัดขึ้นตาม
ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุของแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2
(พ.ศ. 2545 - 2546) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 ในการส่งเสริมและเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ
มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 (4) ผู้สูงอายุมีสิทธิ
ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้
ผู้สูงอายุ นักวิชาการ ผู้ปฏิบัติงานจากหน่วยงานส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และ ส่วนท้องถิ่นได้
แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอเชิงนโยบายเกี่ยวกับการบริหารจัดการงาน
ผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุอย่างแท้จริง
การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุมีการทำงานที่เกี่ยวข้องในหลายมิติ ทั้งด้านสุขภาพ ด้านสังคม
ด้านเศรษฐกิจ การมีรายได้ การรับรู้ข่าวสาร ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องให้ทุก
ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้บูรณาการการทำงานอย่างเป็นระบบ เพื่อตอบสนองต่อ การใช้ชีวิตของผู้สูงอายุ
ในชุมชนอย่างมีคุณภาพ พร้อมกับการส่งเสริมกระบวนการในภาคประชาสังคม ประกอบกับภารกิจหน้าที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนดประการหนึ่ง ที่จะต้องดำเนินงานเกี่ยวกับการ
ส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดย สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพ
และพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาสและผู้สูงอายุ ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อน
มาตรการ แนวทาง และสนับสนุน ส่งเสริมทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการรองรับ
การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ จึงได้จัดการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เรื่อง “การบริหาร
จัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” ขึ้นในระหว่างวันที่ 7 และ 8 เมษายน 2553 ณ โรงแรมราม่า

การ์เด็นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ผู้สูงอายุ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่จากส่วนกลาง ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนทั่วประเทศ จำนวน 300 คน

การประชุมวันแรกมีการปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พัฒนาขีดความสามารถ อปท.ไทย ให้ก้าวไกลในการบริหารจัดการ” โดย ศาสตราจารย์ ดร. สมชัย ฤชุพันธุ์ การรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติ การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2551 และปี 2552 โดย นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช ประธานกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 ต่อด้วย การอภิปราย เรื่อง “ต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุที่ดีของท้องถิ่น” และการประชุมกลุ่มย่อย ในประเด็น เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” สำหรับการประชุมวันที่สอง เป็นการอภิปรายเรื่อง “บริหารจัดการงานอย่างไร ผู้สูงวัยมีความสุข” โดยนักวิชาการ ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้แทนผู้สูงอายุ การนำเสนอผลการประชุมกลุ่มย่อย และการสรุปมติการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 โดย นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์ ประธานสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ในการขับเคลื่อนให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติต่อไป

บัดนี้ ได้เวลาอันสมควรแล้ว กระผมขอเรียนเชิญท่านประธานกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ กล่าวเปิดการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 ต่อไป ขอเรียนเชิญ

คำกล่าวของประธานในที่ประชุม
การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น
วันที่ 7 เมษายน 2553 เวลา 09.50 น.

ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
คณะวิทยากร ผู้ทรงคุณวุฒิ
ท่านผู้สูงอายุ และผู้มีเกียรติทุกท่าน

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับเกียรติให้มาเป็นประธาน ในพิธีเปิดการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” ในวันนี้เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าประเทศไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2549 อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากอัตราการเกิดลดลง และความเจริญก้าวหน้าทางด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ทำให้ประชากรสูงอายุมียาวขึ้น ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้สูงอายุประมาณ 7.02 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 10.7 ของประชากรทั้งหมด และคาดการณ์ว่าในปี 2558 จำนวนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 25 ของจำนวนประชากรทั้งหมด นั่นหมายความว่าประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มขั้น การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกภาคส่วนทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมถึงชุมชน ท้องถิ่น จะต้องร่วมมือกัน และมีบทบาทในการดำเนินการรองรับการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ

จากคำกล่าวรายงานของปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีบทบาทและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุ นักวิชาการ องค์กรที่ทำงานด้านผู้สูงอายุทั้งภาครัฐและเอกชนมาร่วมกันระดมความคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเสนอเชิงนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สูงอายุโดยตรง อันเป็นการบูรณาการความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ถือเป็นแนวทางที่ดีและสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมและพัฒนาผู้สูงอายุตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545-2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 และพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 11 (4)

การจัดเวทีสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติในวันนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อท่านผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง และเป็นโอกาสที่ดีที่ท่านจะได้ร่วมกันแสดงพลังของผู้สูงอายุให้สังคมได้เห็นว่าผู้สูงวัยมีความสำคัญ และมีคุณค่า เป็นผู้ที่มีความรู้ ภูมิปัญญา ความสามารถทำประโยชน์ให้แก่สังคม การประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” ในครั้งนี้ คณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ซึ่งมี นายแพทย์บรรลุ คิริพานิช เป็นประธาน ได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น ที่ต้องเสริมสร้างแนวทางและวิธีการทำงานด้านผู้สูงอายุ ที่เอื้อประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทในการทำงานใกล้ชิดกับประชาชน รวมถึงผู้สูงอายุ ทั้งในมิติด้านสุขภาพ และมีมิติด้านสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุ การได้มาร่วมระดมความคิด ร่วมพูดคุยกันในระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้แทนของผู้สูงอายุ ผู้แทนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการ และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ได้ข้อสรุป และมติการประชุมสมัชชาที่เป็นเอกฉันท์ และเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อันจะนำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายด้านผู้สูงอายุที่จะนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เพื่อให้ความเห็นชอบ และผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติต่อไป

ผมขอขอบคุณคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 และเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย ที่ได้ดำเนินการให้มีการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ และขอขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุม ตลอดจนนักวิชาการ และวิทยากรทุกท่าน ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนางานด้านผู้สูงอายุ บัดนี้ได้เวลาอันสมควรแล้ว ผมขอเปิดการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” และขออำนวยการให้การประชุมประสบผลสำเร็จตามที่มุ่งหวังไว้ทุกประการ

การประชุม
วันพุธที่ 7 เมษายน 2553

ปาฐกถาพิเศษ
“พัฒนาขีดความสามารถ อปท. ไทย ให้ก้าวไกลในการบริหารจัดการ”
โดย
ศาสตราจารย์ ดร. สมชัย ฤชุพันธุ์
วันพุธที่ 7 เมษายน 2553
ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร
.....

เนื้อหาหลัก ประกอบด้วย

1. เหตุผลและความจำเป็นในการกระจายอำนาจและส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่น
2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น
3. การแบ่งแยกอำนาจรัฐและภารกิจระหว่างรัฐบาลกับ อปท.
4. การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ อปท.
5. ภารกิจของ อปท. เกี่ยวกับผู้สูงอายุ

1. เหตุผลและความจำเป็นในการกระจายอำนาจและส่งเสริมการปกครองตนเองของท้องถิ่น

1.1 ประเทศไทยเป็นเอกรัฐ ไม่ใช่พหุรัฐ ประเทศไทยเป็นรัฐเดี่ยว มีรัฐบาลเพียงรัฐบาลเดียว ต่างจากประเทศอื่น เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่เป็นพหุรัฐ ประกอบด้วยรัฐต่าง ๆ 52 รัฐ แต่ละรัฐมีกฎหมายของตนเอง มีรัฐบาลของแต่ละรัฐ มีการปกครองแห่งรัฐ ในอดีตเป็นรัฐอิสระต่อมาจึงมีการตกลงร่วมกันเป็นประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาในปัจจุบัน หรือประเทศมาเลเซีย เป็นสหพันธรัฐ มี 6 รัฐ แต่ละรัฐมีสุลต่านของแต่ละรัฐ และสุลต่านก็สลับเปลี่ยนเป็นพระมหากษัตริย์ของประเทศมาเลเซีย หรือประเทศพม่าเป็นพหุรัฐเช่นกัน เป็นสหภาพพม่า มีหลายรัฐ มีรัฐไทยใหญ่ รัฐกะเหรี่ยง รัฐมอญ มีการปกครองของตนเอง หรือประเทศอังกฤษ ประกอบด้วย 3 ราชอาณาจักร คือ ราชอาณาจักร England ราชอาณาจักรเวลล์ และราชอาณาจักรสก็อตแลนด์ สำหรับประเทศไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นเป็นผู้บริหารระดับท้องถิ่น ไม่ใช่รัฐบาลระดับท้องถิ่น ไม่ได้เรียกว่า local government แต่เรียกว่า local administration ดังนั้นการปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยจึงต่างจากต่างประเทศ

1.2 ประเทศไทยได้ใช้การบริหารจัดการบ้านเมืองแบบรวมศูนย์อำนาจที่ส่วนกลาง มานาน และการบริหารจัดการบ้านเมืองแบบรวมศูนย์อำนาจได้ช่วยให้ประเทศไทยเจริญเติบโตขึ้นเป็นลำดับ ขณะนี้เราเติบโตมาจากการเป็นประเทศที่ยากจนและล้าหลังแล้ว ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรายได้ระดับกลาง (middle income country) เมื่อพิจารณาจากสถิติรายได้ประชาชาติของธนาคารโลก แต่ก็

ไม่ได้หมายความว่าประเทศไทยไม่มีคนยากจน ซึ่งนับเป็นปัญหาใหญ่ในประเทศเนื่องจากมีความเหลื่อมล้ำมาก แต่การบริหารจัดการบ้านเมืองแบบรวมศูนย์อำนาจในอดีตที่ผ่านมา ก็เป็นข้อดีที่ทำให้บ้านเมืองเป็นปึกแผ่นมาได้จนถึงทุกวันนี้ ทำให้สร้างชาติไทย มีการปกครองบ้านเมืองที่มีประสิทธิภาพ

1.3 อย่างไรก็ตาม ขณะนี้โครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมของไทย เปลี่ยนแปลงไปมากและภาวการณ์ในโลกก็เปลี่ยนแปลงไปมาก ช่วงเวลานี้จึงนับเป็นช่วงเปลี่ยนผ่านโครงสร้างทางสังคม โครงสร้างระบอบการปกครองบ้านเมือง ช่วงเปลี่ยนผ่านความสัมพันธ์ของคนกลุ่มต่าง ๆ ยังไม่ลงตัว แต่กำลังปรับไปสู่รูปแบบใหม่ และเห็นความสำคัญของภาคประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการใช้สิทธิใช้เสียงกำลังมีมากขึ้น จนกระทั่งการบริหารจัดการบ้านเมืองแบบรวมศูนย์อำนาจไม่เหมาะสมกับระดับชั้นแห่งพัฒนาการทางเศรษฐกิจและสังคมของไทย และของโลก แล้ว จึงต้องกระจายอำนาจ และเสริมสร้างการปกครองตนเองของท้องถิ่นขึ้น มีรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช 2540 ได้สะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ และการปกครองตนเองของท้องถิ่นอย่างชัดเจนที่สุด และมีมาตรการบังคับอย่างจริงจัง

1.4 การกระจายอำนาจทำให้มีการแบ่งอำนาจรัฐออกเป็น 2 ระดับ คืออำนาจรัฐระดับชาติ และอำนาจรัฐระดับท้องถิ่น และทำให้มีการแบ่งงานกันทำภายในภาครัฐบาลอย่างเหมาะสมในระบบรวมศูนย์อำนาจ รัฐบาลดำเนินการทุกเรื่องที่เป็นภารกิจสาธารณะ การสร้างถนน การรักษาพยาบาล การค้าขายระหว่างประเทศ การเมืองระหว่างประเทศ จนถึงการป้องกันประเทศ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอดีตไม่มีบทบาทในการดำเนินการดังกล่าว ถึงแม้จะมี อบจ. อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของผู้ว่าราชการจังหวัด เทศบาล อบต. ล้วนส่วนของบทบาทการดำเนินการจะรวมศูนย์อยู่ที่ส่วนกลางเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นสัดส่วนการดำเนินงานของรัฐบาลในระดับประเทศจึงลดน้อยลง แต่จะดำเนินการในระดับท้องถิ่นมากกว่า ดังนั้นจึงต้องมีการกระจายอำนาจทำให้มีการแบ่งอำนาจรัฐออกเป็น 2 ระดับ คืออำนาจรัฐระดับชาติให้รัฐบาลดำเนินการ เช่น การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ และอำนาจรัฐระดับท้องถิ่นให้ อบต. มีบทบาทดำเนินการ

1.5 การกระจายอำนาจทำให้แต่ละ อบต.สามารถสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นได้ดีขึ้น

1.6 การกระจายอำนาจทำให้รัฐบาลไม่ต้องไปสละวณกับการทำกิจการของท้องถิ่นและมีเวลาไปทำงานระดับชาติ และงานระดับนานาชาติได้ดีขึ้น

1.7 การกระจายอำนาจ ช่วยแก้ปัญหาการกระจุกตัวของความเจริญเพราะอำนาจรัฐเป็นเหมือนแม่เหล็กดึงดูด (Force of attraction) ของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและความมั่งคั่ง

1.8 การกระจายอำนาจช่วยแก้ปัญหาการกระจุกตัวของความเสี่ยง

1.9 การกระจายอำนาจ ทำให้เรามีเครื่องมือในการบริหารจัดการบ้านเมืองมากขึ้น ไม่ใช่มีแต่รัฐบาลเท่านั้น

2. ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น

2.1 การแบ่งแยกอำนาจรัฐซึ่งรวมศูนย์การใช้อยู่ที่ส่วนกลางอย่างมาก ส่วนหนึ่งออกไปให้ อบต.

2.2 ส่วนกลางต้องปรับเปลี่ยนบทบาทจากที่เคยใช้อำนาจรัฐในทุกเรื่องทุกลักษณะมาเน้นการกำกับดูแลการกำหนดนโยบาย การกำหนดมาตรฐาน การส่งเสริมสนับสนุน อบต. แต่ไม่เน้นในเรื่องการปฏิบัติการ (operator) และการให้บริการ (provider)

2.3 ต้องมีการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ อบต.

2.4 ต้องมีการพัฒนาภาคประชาชน เพื่อให้ร่วมส่วนในการบริหารจัดการ อบต. ได้อย่างจริงจัง และช่วยกำกับดูแลและตรวจสอบการทำงานของ อบต. และ อบต. ควรอยู่ใต้กำกับของประชาชน การกำกับดูแลโดยรัฐควรทำตามจำเป็นและทำตามกฎหมายกำหนดเท่านั้น และเห็นควรให้มีการพัฒนาภาคประชาชนเพื่อให้ร่วมส่วนในการบริหารจัดการ อบต. ได้อย่างจริงจัง จะทำอย่างไรให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทกำกับดูแล สามารถตรวจสอบการทำงานของ อบต. ได้ การปกครองตนเองของท้องถิ่นจึงจะสำเร็จได้อย่างแท้จริง

3. การแบ่งแยกอำนาจรัฐและการกิจระหว่างรัฐบาล กับ อบต.

3.1 รัฐบาลทำเรื่องที่มีความสำคัญระดับชาติ และเรื่องบทบาทของประเทศไทยในเวทีโลก

3.2 อบต. ทำเรื่องที่เป็นกิจการของท้องถิ่นเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่และการทำมาหากินของประชาชนในท้องถิ่น เช่น การทำความสะอาดบ้านเมือง การเก็บขยะ การดูแลผู้สูงอายุ การจัดการศึกษา การสาธารณสุข เป็นต้น

3.3 รัฐบาลยังมีอำนาจในกิจการสาธารณะของประเทศไทย ในทุกเรื่องและในทุกพื้นที่ในประเทศไทย แต่โดยหลักการบริหารแล้ว เรื่องใดที่ อบต. ทำได้รัฐบาลจะส่งเสริมสนับสนุนให้ อบต. ทำและจะไม่ไปทำแข่งหรือแย่ง อบต. ทำ

3.4 การกิจของรัฐบาล โดยที่รัฐบาลจัดรูปแบบการบริหารจัดการแบบแบ่งหน้าที่กันทำ ไม่ใช่แบ่งพื้นที่กันทำ กระทรวงทบวง กรม เป็น Functional Management ทุกกระทรวง ทบวง กรม ยังต้องรับผิดชอบในหน้าที่ของตน เช่น กระทรวงศึกษาฯ ยังต้องดูแลในเรื่องของการศึกษา ในส่วนที่เกี่ยวข้องนโยบายการศึกษาของชาติ แผนการศึกษาคุณภาพของการศึกษามาตรฐานการศึกษา แต่กระทรวงศึกษาฯ ไม่จำเป็นต้องจัดโรงเรียนทั้งหมด การให้บริการทางการศึกษา อาจให้โดย อบต. วัด มูลนิธิ ศาสนจักร และเอกชนก็ได้ แต่กระทรวงศึกษาฯ ยังต้องรักษาคุณภาพของการศึกษาที่จัดโดยผู้จัดต่างๆ

กระทรวงศึกษาไม่จำเป็นต้องเป็นเจ้าของสถาบันการศึกษาเกือบ 90% ที่อยู่ในประเทศเช่นในขณะนี้ สถาบันการศึกษาเหล่านี้อาจเป็นของหน่วยงาน อปท. วัด มูลนิธิดูแล โดยกระทรวงศึกษาธิการจะต้องรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา รับผิดชอบต่อหลักสูตร มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและวางแผน การศึกษาของชาติ กระทรวงศึกษาธิการเป็น Functional Authority คือ ผู้ที่มีอำนาจในหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษา สำหรับหน้าที่ Provider Education ควรให้พื้นที่ดำเนินการ เช่นเดียวกับหน้าที่ Provider of Health Care แบ่งเป็น Primary Secondary และ Tertiary การรักษาทางการแพทย์ขั้นสูงต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง มีแพทย์เฉพาะทาง ค่าใช้จ่ายเยอะก็เหมาะสมที่จะตั้งสถานพยาบาลขั้นสูงในทุกตำบล สำหรับ Secondary Health Care หากท้องถิ่นใดมีกำลัง เมืองใหญ่ มีงบประมาณ ก็สามารถดำเนินการได้ ส่วน Primary Health Care การรักษาพยาบาลไม่ได้ต้องใช้เทคโนโลยีขั้นสูง ท้องถิ่นก็สามารถดำเนินการได้ การดูแลรักษาสุขภาพคนไทยมี 3 ระดับ ได้แก่ การส่งเสริมสุขภาพ (Health Promotion) , การป้องกันโรค (Health Protection) และการรักษาพยาบาล (Curation) การดำเนินการข้างต้นต้องทำอย่างมีสัดส่วนเหมาะสม ทั้งนี้ประเทศไทยใช้งบประมาณส่วนมากในการรักษาพยาบาล ส่วนการป้องกันโรคน้อย ซึ่งการดำเนินการเหล่านี้ อปท.สามารถดำเนินการได้ในเรื่องพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ รวมถึงป้องกันโรคให้แก่ประชาชนในพื้นที่ได้

3.5 กระทรวง ทบวง กรม Manage by function อปท. เป็น Area Base Management

3.6 ส่วนกลางเป็น Regulator, Standard Setter, Planner, Policy Maker, Supporter & Promoter แต่ไม่เน้นในเรื่องที่เป็น operator & provider ส่วนท้องถิ่นเป็น operator & provider

4. การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ อปท.

4.1 การพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ อปท. เป็นเงื่อนไขหนึ่งของปัจจัยแห่งความสำเร็จของการกระจายอำนาจและการปกครองตนเองของท้องถิ่น

4.2 ระบบราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคของไทยที่มีความเข้มแข็ง เช่นในปัจจุบันนี้ ประเทศไทยได้ใช้เวลาเป็นร้อยๆปี ในการสร้างจึงสำเร็จ

4.3 จะหวังให้อปท. ซึ่งเพิ่งตั้งมา 10 ปี มีความเข้มแข็งและสามารถในการบริหารจัดการท่า ส่วนกลางนั้นยาก จึงจำเป็นต้องเร่งพัฒนาให้อปท. มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการให้เข้มแข็งขึ้น

4.4 การที่การบริหารจัดการของ อปท. ยังไม่เข้มแข็งไม่ใช่เป็นความผิดของ อปท. และไม่ใช้ เพราะคน อปท. ด้อยคุณภาพ และขาดความตั้งใจดี ตรงกันข้าม อปท. มีคนที่มีความสามารถ มีคุณภาพสูง และมีความตั้งใจดีจำนวนมาก คน อปท. สามารถพัฒนาตนเองได้

4.5 การพัฒนาขีดความสามารถ (Capacity Building) ไม่สามารถทำให้สำเร็จได้ด้วยการฝึกอบรม หรือการสอนให้รู้ เพราะประเด็นปัญหาไม่ใช่อยู่ที่ว่ารู้หรือไม่รู้ แต่อยู่ที่ว่าทำได้และได้ทำหรือไม่

4.6 สถาบันพัฒนาสยามมีความห่วงใยในเรื่องนี้ จึงได้มีโครงการพัฒนาขีดความสามารถในการบริหารจัดการของ อปท. เรียกว่า พชบ. โครงการนี้ตั้งอยู่บนความเชื่อที่ว่า อปท.ประกอบด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมีความตั้งใจดี คนเหล่านี้สามารถพัฒนาตนเองได้ เขาไม่ต้องการการสอนหรือการฝึกอบรม นักวิจัยไม่ได้รู้อะไรไปมากกว่าคน อปท.แต่อาจมีความรู้และประสบการณ์ไม่เหมือนกัน นักวิจัยและพัฒนาจึงขอมาแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกัน กับคน อปท. มาเป็นเพื่อนคู่คิด มิตรคู่ใจ มาร่วมกันวางแผน ร่วมกันทำงาน ร่วมกันขบคิดปัญหา ร่วมกันแก้ปัญหา และร่วมทุกข์ร่วมสุข

4.7 สื่อที่ใช้ภายใต้โครงการ พชบ. คือการร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาขีดความสามารถ ซึ่งประกอบด้วย

- 4.7.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมของ อปท.
- 4.7.2 แผนพัฒนาองค์กรและระบบงานของ อปท.
- 4.7.3 แผนพัฒนามูลฐานของ อปท.
- 4.7.4 แผนพัฒนาฐานข้อมูลและเทคโนโลยีของ อปท.

5.ภารกิจของ อปท. เกี่ยวกับผู้สูงอายุ

5.1 การเตรียมการรองรับสังคมสูงอายุ – การออมเพื่อการชราภาพ ควรดำเนินการตั้งแต่กลุ่มเป้าหมายมีอายุไม่ถึง 60 ปี การออมต้องเริ่มตั้งแต่วันนี้ อปท. จัดระบบให้มีการออมเพื่อการชราภาพให้ได้

5.2 การส่งเสริมบทบาททางเศรษฐกิจและสังคมของผู้สูงอายุ เป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตและการรักษาศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ไม่ได้ช่วยเหลือเขาอย่างที่เขช่วยเหลือตนเองไม่ได้เท่านั้น ต้องช่วยให้มีอาชีพ มีงานทำ ไม่ต้องพึ่งพารัฐ ไม่ต้องพึ่งพา อปท. ดังนั้นเป้าหมายของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) หรือ อปท.ต้องร่วมส่วนในการพัฒนาเศรษฐกิจตามกำลังความสามารถที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ

5.3 การจัดทำฐานข้อมูลที่มีชีวิตของผู้สูงอายุใน อปท.

- อายุเท่าไร
- มีจำนวนเท่าไร
- มีความสามารถอะไร
- เป็นใครบ้าง

- ทำอาชีพและงานสังคมอะไรได้บ้าง
- มีการใช้ประโยชน์จากความสามารถของผู้สูงอายุหรือไม่ อย่างไร
- มีสิทธิอะไรบ้าง

5.4 การส่งเสริมสถาบันครอบครัว และชุมชนให้ร่วมรับผิดชอบผู้สูงอายุ เป็นสิ่งจำเป็น

5.5 การให้บริการและอำนวยความสะดวกจำเป็นพื้นฐานให้ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองไม่ได้ รัฐไม่สามารถดูแลผู้สูงอายุได้ทั้งหมด แต่อาจมีระบบอาสาสมัครที่จะรองรับในการดูแลผู้สูงอายุได้ รวมถึงอปท. ควรเห็นความสำคัญในเรื่องนี้ด้วย

5.6 จัดตั้ง ฝึกอบรม สนับสนุนและใช้ประโยชน์จากอาสาสมัครคนสูงอายุเพื่อช่วยสังคมและอาสาสมัครคนหนุ่มสาว เพื่อช่วยผู้สูงอายุ

ความก้าวหน้าผลการดำเนินงานตามมติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ

ปี 2551 และ ปี 2552

เพื่อดำเนินการตามแนวนโยบายด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการกำหนดนโยบายทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมสนับสนุนการแสดงความคิดเห็นและการเสนอความต้องการบริการสาธารณะของชุมชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา 87 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงจัดให้มีการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เป็นประจำทุกปีเสมอมา

ปี 2551 สมัชชาผู้สูงอายุได้กำหนดหัวข้อการประชุม เรื่อง **การเพิ่มรายได้ การส่งเสริมการออม และระบบบำนาญแห่งชาติ** โดยหัวข้อเรื่องระบบบำนาญแห่งชาติ มีข้อเสนอจากสมัชชาผู้สูงอายุให้รัฐต้องเร่งจัดทำระบบบำนาญผู้สูงอายุไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้นำข้อเสนอจากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุเสนอต่อคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ (กผส.) และ กผส. มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการผลักดันระบบการออมเพื่อวัยสูงอายุแห่งชาติ มีปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธาน ต่อมากระทรวงการคลังได้ยกร่างพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติ พ.ศ. เพื่อให้มีระบบการออมเพื่อการชราภาพที่ครอบคลุมทั่วถึงประชาชนทุกคนและได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ปี 2552 สมัชชาผู้สูงอายุ กำหนดหัวข้อการประชุมเรื่อง **การดูแลผู้สูงอายุ** ซึ่งมีประเด็นที่สำคัญ ได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งตนเองได้มากที่สุดและยาวนานที่สุด การส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน และส่งเสริมให้ผู้สูงอายุอยู่ในชุมชน การดูแลสถานบริการผู้สูงอายุ และการให้ความสำคัญกับผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน ได้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อผลักดันและขับเคลื่อนประเด็นการดูแลผู้สูงอายุระยะยาวให้เกิดผลในการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

สำหรับในปี 2553 นี้ สมัชชาผู้สูงอายุได้กำหนดหัวข้อการประชุมเรื่อง **การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น** เพื่อเสริมสร้างแนวทางการดำเนินงานผู้สูงอายุให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นการประชุมที่บูรณาการความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน ผ่านกระบวนการนำเสนอจากผู้สูงอายุ นักวิชาการ นักปฏิบัติจากส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งองค์กร เครือข่าย ทั่วประเทศ และนำผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ เสนอต่อนายกรัฐมนตรีในงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติ วันที่ 9 เมษายน 2553 ณ สโมสรทหารบก ถนนวิภาวดีรังสิต กรุงเทพมหานคร

สมาชิกผู้สูงอายุดระดับชาติ จึงเป็นการจัดทำนโยบายสาธารณะ ที่เกิดจากกระบวนการทางสังคม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ทั้งนี้เพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมอย่างมีจิตสำนึก เรียนรู้วัฒนธรรมการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ไขปัญหาระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมไปพร้อมกัน นำไปสู่การมีข้อมูลทางเลือกประกอบการตัดสินใจทางนโยบายอย่างมีคุณภาพ รอบคอบ ยั่งยืน และเป็นธรรม

การอภิปรายเรื่อง “ต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุที่ดีของท้องถิ่น”

ผู้ดำเนินรายการ

ศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ผู้อภิปราย

นายมานพ ต้นสุภายน

สำนักงานเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่

นายผาน พวงเงิน

สำนักงานเทศบาลตำบลอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร

ประเด็นการอภิปราย ประกอบด้วย

1. อะไรคือต้นแบบการดูแลผู้สูงอายุที่ดีของท้องถิ่นของท่าน
2. แรงจูงใจหรือแรงคิดในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

.....

นายมานพ ต้นสุภายน :-

บทบาทหน้าที่ของท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลสวัสดิการผู้สูงอายุ เรื่องเบี้ยยังชีพ ภัยธรรมชาติ เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาได้เข้ารับการอบรมเรื่องการจัดตั้งศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ จากสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ ในพื้นที่ตำบลหนองตองพัฒนา มีจำนวนประชากรสูงอายุมากขึ้นถึง ร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับประชากรวัยอื่นในปี พ.ศ.2553 ดังนั้น เทศบาลหนองตองพัฒนา จึงเห็นความสำคัญในการทำงานด้านผู้สูงอายุ ศูนย์อเนกประสงค์เวียงป่าเป้าได้อาศัยสถานที่โรงเรียน ร้างกว่า 10 ปีของ สปช.และจัดตั้งงบประมาณพัฒนาเป็นศูนย์อเนกประสงค์จัดกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ นอกจากนี้เทศบาลยังให้ความสำคัญกับผู้สูงอายุบางส่วนที่ไม่สามารถมาร่วมกิจกรรมได้ โดยอบรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้านในการดูแลผู้สูงอายุดังกล่าวด้วย รวมถึงการได้รับการสนับสนุนการดูแลสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยภายในเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาจากอาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภูมิสถาปัตยกรรมของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และยังได้รับงบประมาณสนับสนุน การสร้างบ้านต้นแบบสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการ มีการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้กับผู้สูงอายุออมทรัพย์วันละบาท

ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร :-

แรงจูงใจของคุณมานพ คือ การได้รับความรู้ ได้รับรู้เรื่องนโยบาย รวมถึงการศึกษาข้อมูล ภายในชุมชนที่มีจำนวนผู้สูงอายุจำนวนถึง 16-17% กิจกรรมที่ภาคภูมิใจมีอยู่ 3 ประการคือ ศูนย์อเนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุ โดยใช้หลักใกล้ตัวใกล้ใจ ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล หนองตองพัฒนาจะเป็นผู้สูงอายุในวัยต้นจำนวนมากว่าผู้สูงอายุวัยอื่น ดังนั้นกิจกรรมจึงเป็น

การจัดกลุ่มสภาพ การจัดทำแผนงานโครงการ การขับเคลื่อนกิจกรรม และการติดตามประเมินผล เทศบาลตำบลจะมีสำนักทะเบียนราษฎรคัดอายุ 60 ปีขึ้นไปเป็นผู้สูงอายุตามกฎหมายจำนวนกี่คน ซึ่งมีจำนวน 1,001 – 1,002 คน และมีจำนวนผู้สูงอายุมากขึ้นปีละ 5 % และผู้สูงอายุเสียชีวิตประมาณ ปีละ 0.02% เทศบาลจะสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุทุกเดือนธันวาคมของทุกปี แบ่งเป็นผู้นำชุมชน กลุ่มอาชีพ ราษฎรชาวบ้าน ข้าราชการบำนาญ กลุ่มทำนา กลุ่มกีฬา แยกตามความรู้ความสามารถ เพื่อจัดการกับปัญหาที่พบ โครงการที่ดำเนินการเกี่ยวกับผู้สูงอายุเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี 2547 โครงการแรกคือ โครงการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อให้ลูกหลานได้ศึกษาวัฒนธรรมประเพณี ไทโย้ย โครงการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ โครงการชุมชนสดใสสุขภาพใจแข็งแรง เทศบาลได้รับความรู้จากกรมสุขภาพจิตโดยทดสอบลักษณะบุคคลในพื้นที่คนใด ที่มีปัญหาจัดว่าเป็นโรคจิต โครงการป้อนหลานเล่าขานตำนานไทโย้ย โครงการคลังปัญญาผู้สูงอายุ โครงการจัดสวัสดิการ สำหรับคนชรา ศูนย์การเรียนรู้ตั้งรับศาลาวัดเชิงรุก กระบวนการดำเนินงานจึงอาศัยเครือข่าย ทางสังคมเสมอ โครงการโรงพยาบาล 2,000 เตียง โดยอาศัยบ้านชาวบ้านเป็นผู้ดูแล การยกย่องคนดี ของสังคม จังหวัดสกลนครสอนตั้งแต่เด็กถึงนักศึกษาระดับดอกเตอร์

ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร :-

ในอดีตเมื่อ 15 ปีก่อน เทศบาลอากาศอำนวยยังไม่ค่อยมีกิจกรรมมากนัก แต่ในปัจจุบัน เทศบาล มีกิจกรรมต่าง ๆ มากมายเป็นสิ่งที่น่าภาคภูมิใจ จะเห็นได้ว่าวิทยากรทั้งสองท่านเริ่มต้นจาก วิเคราะห์ข้อมูล และศึกษาปัญหาจากท้องถิ่นจริง ๆ แยกแยะความรู้ความสามารถ จัดบริการตามสิ่งที่ เป็นปัญหาและความต้องการ สิ่งสำคัญของเทศบาลอากาศอำนวย คือ การทำงานเป็นเครือข่ายเปิด ใจกว้างและมีการบูรณาการ ประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นคือ การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุมีปัญหาหรือไม่ หากมีปัญหาสามารถแก้ไขได้อย่างไร

นายมานพ ต้นสุภายน :-

การทำงานของหนองตองพัฒนาเน้นการทำงานอย่างมีความร่วมมือ มีส่วนร่วมของชุมชน รวมถึงการสร้างหุ้นส่วนของคนในชุมชน หุ้นส่วนไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องเงินลงขันเท่านั้น แต่คือการ ที่ประชาชนมีส่วนร่วมคิดร่วมแสดงบทบาท มีความเป็นเจ้าของในโครงการกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึง การจัดทำมาตรฐานด้านผู้สูงอายุ เรื่อง ชีวิตความเป็นอยู่ ด้านเศรษฐกิจรายได้ ปัญหาด้านชุมชน สังคมต่าง ๆ

การทำงานของ อปท. มีปัญหาในเรื่องความไม่เข้าใจในการให้บริการภายในศูนย์ อเนกประสงค์ ปัญหากลุ่มวัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่งเสียงเอะอะโวยวายภายในศูนย์ฯ เมื่อมี ปัญหาเช่นนี้ทางเจ้าหน้าที่จึงเข้าไปปรึกษาหารือกับผู้ปกครองของวัยรุ่น เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

สำหรับการทำงานด้านเครือข่าย เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาได้ขยายเครือข่ายลงไปในพื้นที่ใกล้เคียง 3 แห่ง อปท. ที่ดำเนินการมาก่อนจะเป็นพี่เลี้ยงให้การดูแลชี้แนะในเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับผู้สูงอายุ อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เมื่อดำเนินกิจกรรมช่วงเวลาหนึ่งเทศบาลก็คาดหวังจะเป็นต้นแบบของศูนย์อเนกประสงค์ ต้นแบบของการจัดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย และเทศบาลตำบลหนองตองพัฒนาจะเป็นต้นแบบการสร้างความปลอดภัยในชุมชน จากการที่เทศบาลได้สร้างบ้านต้นแบบให้ผู้สูงอายุจำนวน 1 หลัง รวมถึงนายกเทศมนตรีตำบลหนองตองพัฒนา (นายประดิษฐ์ วณีสอน) ได้สร้างบ้านให้แก่มารดาของตน รวมถึงมารดาของภรรยาของท่าน จำนวน 2 หลัง โดยอาศัยแบบแปลนของทางเทศบาลให้ความสำคัญ ในการสร้างความปลอดภัย มีรางวัลสำหรับผู้สูงอายุ

นายผาน พวงเงิน :-

ปัญหาที่เทศบาลตำบลอากาศอำนวย พบที่สำคัญคือ

1. ระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องการที่จะเชื่อมโยง ทางเทศบาลก็ยินดีจะดำเนินการเชื่อมโยงต่อไป เพราะเป็นระบบ online ข้อมูลของผู้สูงอายุที่สำคัญจำนวน 1,025 คน ควรเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลประเทศ เพื่อจัดสรรงบประมาณให้แก่ อปท. ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุดังกล่าว
2. การวางระบบในการใช้จ่ายเงินของ อปท. ยังไม่ครอบคลุมในทุกกิจกรรมที่เน้นในเรื่องกาย จิต สังคม และสิ่งแวดล้อม
3. ศูนย์สาธารณสุขมูลฐานที่ดูแลโดย อสม. ไม่สามารถให้การดูแลผู้สูงอายุได้ครอบคลุมตามแนวคิดcommunity nurse ให้ อสม.เป็นพยาบาลในชุมชนและดูแลผู้สูงอายุในชุมชนได้ ลัดส่วน อสม. 1 คน ต่อการดูแลสมาชิกใน 15 ครัวเรือน ค่าตอบแทน 600 บาท ในอนาคตต้องสร้างศูนย์ศสส.ให้เป็นศูนย์ดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ตามกรอบแนวคิด community nurse (Home Care /Home Clinic) อปท. ทำงานในเชิงรุก จัดกลุ่มเป้าหมายให้เกิดความชัดเจน ลดการสร้างวัดถาวร อาคารขนาดใหญ่ให้คนอยู่อาศัยโดยใช้บ้านที่อยู่อาศัยของประชาชนแทน ปรับที่อยู่อาศัยให้มีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม
4. การสร้างความตระหนักเห็นคุณค่าความสำคัญของผู้สูงอายุ การอนุรักษ์การถ่ายทอดภูมิปัญญาของผู้สูงอายุ การอบรมอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน รวมถึงการเสริมสร้างความผูกพันใกล้ชิดของลูกหลานกับผู้สูงอายุ

ศ.ศศิพัฒน์ ยอดเพชร :-

วิทยากรทั้งสองท่านได้แสดงความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกัน แสดงถึงการจัดการบริการที่ดีสำหรับผู้สูงอายุจนเป็นต้นแบบที่ดีในท้องถิ่น โดยประการแรกเกิดจากผู้นำที่ดี อบต. เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในการจัดการงานด้านผู้สูงอายุ ประการที่สอง คือ การให้ความสำคัญในเรื่องเครือข่ายการทำงานต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน อาศัยการมองสถานการณ์ต่าง ๆ ในภาพรวม การคิดวิเคราะห์ การนำความรู้ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการดำเนินงาน มีความใส่ใจในการทำงาน มีความเอื้ออาทรซึ่งกันระหว่างคนต่างวัยตามครรลองวัฒนธรรมไทย มีความต้องการแก้ไขปัญหาเพื่อผู้สูงอายุ หาแนวทางในการแก้ไขปัญห และประการสำคัญ การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน อบต.ไม่สามารถดำเนินการได้เพียงลำพัง ผู้สูงอายุและคนในชุมชนควรมีส่วนร่วม รวมถึงการจัดการระบบฐานข้อมูลที่เป็นระบบ มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ

ผลการประชุมกลุ่มย่อยสมาชิกผู้สูงอายุ
(ร้าง 4) มติสมาชิกผู้สูงอายุระดับชาติ พ.ศ. 2553
เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น

1. **หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค** ได้แก่ (ทุกกระทรวง / กระทรวงตาม พรบ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546) สำนักงานประมาณ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีนโยบาย แผนงาน และโครงการที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น (อย่างบูรณาการ) ดังนี้

ประเด็น	ความเห็นที่ประชุม			มติที่ประชุม
	เห็นด้วย	เห็นต่าง	เห็นใหม่	
1.1 จัดทำระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุทั้งประเทศ โดยเชื่อมโยงกับระบบข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายทุกระดับ การจัดบริการสาธารณะและบริการทางสังคม ที่จำเป็นต่อผู้สูงอายุทุกประเภท และเตรียมความพร้อมต่อการกำหนดมาตรการ การบริหารจัดการในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ		ข้อ ความ : เห ตุ ผล :	ข้อ ความ : เห ตุ ผล :	จัดทำระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุทั้งประเทศ โดยเชื่อมโยงกับระบบข้อมูลของท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย (แผนงาน)ทุกระดับ (การจัดสวัสดิการ) การจัดบริการสาธารณะและบริการ ทางสังคม ที่จำเป็นต่อผู้สูงอายุทุกประเภท และเตรียมความพร้อมต่อการกำหนดมาตรการ การบริหารจัดการในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ
1.2 ส่งเสริมศักยภาพการทำงานด้านผู้สูงอายุแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดให้มีพี่เลี้ยงหรือคณะที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและบริหารจัดการงาน ด้านผู้สูงอายุ หรือค้นหาต้นแบบการ		ข้อ ความ :	ข้อ ความ :	ส่งเสริมศักยภาพการทำงานด้านผู้สูงอายุแก่(หน่วยงาน ส่วนภูมิภาคและ) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดให้มี(คณะทำงาน) พี่เลี้ยงหรือคณะที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและบริหารจัดการงาน ด้านผู้สูงอายุ หรือค้นหาต้นแบบ

ประเด็น	ความเห็นที่ประชุม			มติที่ประชุม
	เห็นด้วย	เห็นต่าง	เห็นใหม่	
ดำเนินงานผู้สูงอายุในท้องถิ่นแล้วแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน		เห ตุ ผล :	เห ตุ ผล :	การดำเนินงานผู้สูงอายุในท้องถิ่นแล้วแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่าง(หน่วยงานส่วนภูมิภาคและ)องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(และระหว่างหน่วยงานส่วนท้องถิ่นเอง) รวมถึงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน
1.3 บูรณาการงานสวัสดิการสังคมและสุขภาพ เพื่อให้เกิดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว ที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน การจัดสรรทรัพยากร และการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในชุมชน		ข้อความ : 1 บูรณาการสร้างเสริมระบบสุขภาพ 2 บูรณาการงานสวัสดิการสังคมและระบบสุขภาพ... เห ตุ ผล :	ข้อ ค ว า ม : เห ตุ ผล :	บูรณาการงาน(สร้างเสริมสุขภาพโดยเฉพาะ)งานสวัสดิการสังคมและสุขภาพ เพื่อให้เกิดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว ที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน การจัดสรรทรัพยากร และการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในชุมชน
1.4 ให้การสนับสนุนหรือให้งบประมาณสมทบแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในงานบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุที่ริเริ่มหรือสร้างนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน	✓	ข้อ ค ว า ม : เห ตุ ผล :	ข้อ ค ว า ม : เห ตุ ผล :	ให้การสนับสนุนหรือให้งบประมาณสมทบแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในงานบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุที่ริเริ่มหรือสร้างนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

2. **องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ** จะต้องมีนโยบายและแผนงานโครงการ ที่ชัดเจนในการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุ ในท้องที่รับผิดชอบของตน ดังนี้

ประเด็น	ความเห็นที่ประชุม			มติที่ประชุม
	เห็นด้วย	เห็นต่าง	เห็นใหม่	
2.1 จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ที่แยกแยะคุณลักษณะ สภาพปัญหาและความต้องการเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนงาน กิจกรรม และการบริการ ที่สอดคล้องเหมาะสมตรงกับความต้องการที่เป็นของผู้สูงอายุแต่ละประเภท เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง		ข้อความ : ควรมีการกำหนดรูปแบบการดำเนินงานและหน่วยงานรับผิดชอบ...โดยให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น สทส. และสสล. เป็นผู้กำหนดรูปแบบฐานข้อมูล เหตุผล :	ข้อ ความ : เห ตุ ผล :	จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ที่(จำแนก)คุณลักษณะ สภาพปัญหาและความต้องการเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนงาน กิจกรรมและการบริการที่สอดคล้องเหมาะสมควรตรงกับความ ต้องการที่จำเป็นของผู้สูงอายุแต่ละ ประเภท เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึง(ต่อเนื่อง /ให้เป็นปัจจุบัน)
2.2 จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 – 2564) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 โดยบรรจุอยู่ในแผนงานและ แผนงบบประมาณของ องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุของ กรมส่งเสริมการปกครอง ส่วนท้องถื่น และ มาตรฐานงาน ด้าน ผู้สูงอายุนองสำนักงาน คณะกรรม การการ		ข้อ ความ :	ข้อ ความ :	จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุ แห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 - 2564) ฉบับ ปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 โดยบรรจุอยู่ใ น แขน งาน แล่ แขน งบประมาณขององค์กร ปกครองส่วนท้องถื่นทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐาน การสงเคราะห้ผู้สูงอายุของ กรมส่งเสริมการปกรอง ส่วนท้องถื่น และมาตรฐาน งานด้านผู้สูง อายุ ของ สำนักงานคณะกรรมกรการ กระจายอำนาจให้แก่องค์กร ปกครองส่วนท้องถื่น โดย

ประเด็น	ความเห็นที่ประชุม			มติที่ประชุม
	เห็นด้วย	เห็นต่าง	เห็นใหม่	
ชุมชน โดยขอความร่วมมือจากส่วนกลาง สถาบันการศึกษา ในเรื่อง องค์ความรู้ ตลอดจนการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในชุมชน และทรัพยากรในการดำเนินงาน		 เห ตุ ผล :	 เห ตุ ผล :	จริงจังและต่อเนื่อง) โดยขอความร่วมมือจาก(หน่วยงาน) ส่วนกลาง (และหน่วยงาน ส่วน ภู มิ ภา ค) สถาบันการศึกษา ในเรื่อง องค์ความรู้ ตลอดจนการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในชุมชน และทรัพยากรในการดำเนินงาน
			2.7 ประชาสัมพันธ์งานด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
			2.8 ยกย่องเชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณผู้สูงอายุที่เป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชน	

การประชุม
วันพฤหัสบดีที่ 8 เมษายน 2553

การอภิปรายเรื่อง “บริหารจัดการงานอย่างไร ผู้สูงวัยมีความสุข”

ผู้ดำเนินรายการ

รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้อภิปราย

อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ วิทยาลัยประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายหาญชัย พันธงาม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

นายบุญเสริม ดวงจันทร์ กรรมการสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯ

.....

นายบุญเสริม ดวงจันทร์ :-

ประชากรผู้สูงอายุมีจำนวน 1 ใน 5 ของประชากรทั้งประเทศ และในปี พ.ศ.2568 จะมีประชากรผู้สูงอายุจำนวน 18-19 % ซึ่งประเทศไทยมีการเพิ่มของประชากรผู้สูงอายุมากที่สุดในโลกประเทศหนึ่ง อีกทั้งวัยผู้สูงอายุเป็นวัยที่มีการเสื่อมของร่างกาย เมื่อมีอายุมากขึ้นก็ยิ่งแยลง ใจหดหู่ลง ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะดำเนินการให้ผู้สูงอายุมีความสุข แต่เมื่อมาร่วมงานประชุมสมัชชาผู้สูงอายุแห่งชาติในครั้งนี้มีความรู้สึกชื่นใจ เพราะเห็นว่า มีหน่วยงานรองรับ โดยเฉพาะ หน่วยงาน อปท. ทั้งเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุจึงจะได้รับการดูแลที่ดีขึ้นสำหรับผู้บริหารส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีความสามารถ มีความเก่งในการดำเนินงานอยู่แล้ว แต่งานมีมากหลายภารกิจ คำว่า บริหาร คือการแบ่งงานให้คนอื่นช่วยทำไม่ใช่ทำคนเดียว คอยดูแลมอบให้ผู้อื่นทำ มีบุคลากรเข้ามาดำเนินงานต้องมีความรู้ ประสพการณ์ด้านผู้สูงอายุ มีใจรักในการทำงานด้านผู้สูงอายุ ดังนั้น ผู้บริหารของ อปท. ต้องดูคนออก บอกคนได้ ใช้คนเป็น และต้องเด่นในคุณธรรม มันจึงจะบริหารได้ การมอบหมายงานต้องประเมินและติดตามผลเพื่อให้การทำงานบรรลุเป้าหมาย สิ่งใดเป็นปัญหาอุปสรรคต้องช่วยแก้ไขได้ ส่วนมากบุคลากรในท้องถิ่นมักจะเป็นคนหนุ่มสาวมีประสบการณ์น้อย ดังนั้นการทำงานของ อปท. จึงควรมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเป็นคณะทำงาน โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่ผ่านประสบการณ์ เพื่อให้แสดงข้อคิดเห็นแสดงความต้องการของผู้สูงอายุ รวมทั้งผู้สูงอายุก็จะรู้สึกมีคุณค่า ดำรงตนให้เป็นประโยชน์ได้ช่วยพัฒนาการดำเนินงานของ อปท. ส่งเสริมบทบาทของผู้สูงอายุ อีกทั้งหน่วยงานส่วนกลาง คือ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุควรมีหน้าเว็บไซต์ที่มีบทความที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการบริหารจัดการงานในระดับท้องถิ่น เพื่อให้

บุคลากรท้องถิ่นได้ศึกษาหาความรู้ รวมถึงกิจกรรมที่ทำให้ผู้สูงอายุมีความสุขก็จะเป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรรุ่นใหม่ของ อบต. ด้วย

การบริหารจัดการงานของ อบต. ในเรื่องผู้สูงอายุ ควรต้องคำนึงสิ่งที่สำคัญ ประการแรก คือ ควรมีความรู้ในแหล่งข้อมูลของผู้สูงอายุอย่างละเอียด ต้องทราบว่าในหมู่บ้าน ในพื้นที่มีผู้สูงอายุกี่คน ต้องทราบว่าผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตนเองได้และช่วยเหลือผู้อื่นได้มีกี่คน ผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองได้แต่ช่วยเหลือผู้อื่นไม่ได้มีกี่คน และผู้สูงอายุที่ไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้มีกี่คน มีโรคประจำตัวอะไรบ้าง ผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่กับลูกหลานอยู่ที่ไหนบ้าง ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งให้อยู่เพียงลำพัง ผู้สูงอายุผู้เป็นภูมิปัญญา จนถึงฐานะทางเศรษฐกิจของผู้สูงอายุเป็นอย่างไร ประการที่สอง คือ ผู้สูงอายุต้องการอะไร ความสุขของผู้สูงอายุ การส่งเสริมสุขภาพกาย สุขภาพจิต สุขภาพสังคม การส่งเสริมสุขภาพกาย เช่น การส่งเสริมการออกกำลังกาย ส่งเสริมความแข็งแรงของผู้สูงอายุ การส่งเสริมด้านสุขภาพจิต เช่น กิจกรรมพัฒนาสุขภาพจิต การเข้าวัดฟังธรรม การส่งเสริมด้านสุขภาพสังคม คนเราถ้าไม่มีสังคมจะมีจิตใจหดหู่ เบิร์กแมน ได้ศึกษาวิจัยผู้สูงอายุจำนวน 7,200 คน เป็นระยะเวลา 10 ปี พบว่า ผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งและไม่เข้าสังคมจะเสียชีวิตเร็วกว่าผู้สูงอายุที่มีกิจกรรมกับสังคม คอยช่วยเหลือสังคมถึง 2.5 เท่า หมายความว่า หากมีผู้สูงอายุที่ทำกิจกรรมปกติในสังคมเสียชีวิตจำนวน 100 คน จะมีผู้สูงอายุที่ถูกทอดทิ้งจากสังคมเสียชีวิตจำนวน 250 คน ดังนั้น การบริหารจัดการของ อบต. จึงต้องจัดกิจกรรมให้มีการออกกำลังกาย กิจกรรมให้ผู้สูงอายุเข้าสังคม ทำกิจกรรมต่าง ๆ อีกประการหนึ่ง ผู้สูงอายุต้องมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย และส่งเสริมการออม ส่งเสริมอาชีพ และมีเงินช่วยเหลือสังคม ประการสำคัญ จะบริหารอย่างไรให้ผู้สูงวัยช่วยเหลือตนเองให้นานที่สุด ผู้สูงอายุเป็นผู้มีเกียรติ ต้องพึ่งพาตนเองได้ ช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุด อบต.ต้องดำเนินการ อีกประการ คือ การตรวจสุขภาพทุกระบบเป็นประจำเป็นสิ่งสำคัญมาก

รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ :-

เราได้ข้อคิดหลายแง่ในการบริหารจัดการงานของท้องถิ่น โดยเฉพาะการสนับสนุนการทำงานของบุคลากรของท้องถิ่นที่เป็นคนรุ่นใหม่ การคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ มีความสามารถ มีใจรักในการทำงาน รวมถึงการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมถึงต้องมีข้อมูลในการแยกแยะปัญหา ความสามารถของผู้สูงอายุในท้องถิ่น นอกจากนี้ยังต้องมีกิจกรรมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อผู้สูงอายุซึ่งเป็นตัวอย่างกิจกรรมที่ชัดเจน และที่สำคัญจะต้องมีส่วนร่วมกลาง คือ สทส.เป็นแกนหลักที่จะให้ความรู้บริหารจัดการงานสำหรับท้องถิ่น อาทิ เว็บไซต์ความรู้ด้านผู้สูงอายุ

นายหาญชัย พันธงาม :-

ผู้สูงอายุในภาคอีสานมักจะถูกทอดทิ้ง ลูกหลานต้องมาทำงานในกรุงเทพฯ ไม่มีเวลากลับมาเยี่ยมผู้สูงอายุ บางคนไม่ได้กลับไปดูแลผู้สูงอายุแต่ส่งหลานให้ผู้สูงอายุเลี้ยง บางคนไม่เคยกลับไปยังภูมิลำเนาของตนเป็นเวลา 10 กว่าปี ดังนั้น หน่วยงาน อปท. ต้องคิดร่วมกันว่าจะให้การดูแลผู้สูงอายุได้อย่างไร มีระบบดำเนินการ มีสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยคำนึงว่า

1. ผู้สูงอายุต้องสามารถช่วยเหลือตนเองให้นานที่สุด ผู้สูงอายุต้องมีการรวมกลุ่มมีเพื่อนฝูง แม้กระทั่งให้สามารถจัดตั้งศูนย์เอนกประสงค์สำหรับผู้สูงอายุในการทำกิจกรรมต่าง ๆ
2. ครอบครัวต้องมีส่วนร่วม และมีบทบาท ถ้าผู้สูงอายุช่วยเหลือตนเองไม่ได้
3. ชุมชน องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น ต้องมีส่วนร่วมในการเป็นผู้สนับสนุน และร่วมเป็นเจ้าของภาพในสวัสดิการทุกอย่าง
4. รัฐ เป็นแกนหลักในเรื่อง นโยบาย วิชาการ และทุนสนับสนุนที่เหมาะสม เพราะบุคลากรของท้องถิ่นไม่มีความรู้ ความสามารถด้านผู้สูงอายุเพียงพอ
5. ระบบสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุไทย ควรเหมาะกับวิถีชีวิตผู้สูงอายุไทย และจำนวนผู้สูงอายุที่มีมากขึ้น สวัสดิการผู้สูงอายุ หมายถึง การให้สิ่งเอื้ออำนวยให้ผู้ทำงานมีชีวิต และสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และสะดวกสบาย และสวัสดิการเพื่อผู้สูงอายุในพื้นที่ อปท. หมายถึง การให้สิ่งเอื้ออำนวยให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ อปท. มีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดี และสะดวกสบาย มีหลักที่ว่า “ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพดีต้องให้คงสถานภาพดีต่อไป และดีขึ้น ผู้สูงอายุที่มีสถานภาพไม่ดีต้องช่วยเหลือ-สงเคราะห์ให้เข้าสู่สถานภาพดี”

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.2543 มีฐานะเป็นนิติบุคคลมีหน้าที่ดำเนินการ ในเขตจังหวัดตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2546 (ฉบับปัจจุบัน) มีงบประมาณ 1,500 ล้านบาท ต้องดำเนินงานของตนเอง และสนับสนุนให้อปท. อื่นที่มีงบประมาณไม่เพียงพอ เพื่อดำเนินงานโดยเฉพาะข้อที่ 27 การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส

อำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ ประกอบด้วย

- พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
- ประกาศคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่องการบังคับใช้แผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2551

- แผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 2) สำหรับการกระจายอำนาจ หน่วยงานภาครัฐจะถ่ายโอนอำนาจจากส่วนกลางให้แก่ท้องถิ่นตามหลักการ โดยหน่วยงานท้องถิ่นจะมาจากประชาชนในท้องถิ่นบริหารจัดการดูแลแก้ไขกันเอง อำนาจหน้าที่ของ อบจ. มี 29 ข้อ ประกอบด้วย

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเองและประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
2. การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
3. การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. การคุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. การจัดการศึกษา
7. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาคและสิทธิเสรีภาพของประชาชน
8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
9. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
10. การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
11. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
12. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ
13. การจัดการและดูแลสถานที่ขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
14. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
15. การพาณิชย์การส่งเสริมการลงทุนและการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น
16. การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
17. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
18. การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
19. การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
20. การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
21. การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
22. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

23. การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
 24. จัดทำกิจการใดเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการ หรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
 25. สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
 26. การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 27. การส่งเสริมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส สำหรับข้อนี้ อบท.สามารถทำข้อบัญญัติเกี่ยวกับการทำงานด้านเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส
 28. จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น
 29. กิจการการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด
- อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้างต้นเป็นการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 14 มีนาคม 2545 เป็นต้นไป
- วิสัยทัศน์ คือ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจก้าวไกล บริหารโปร่งใส ร่วมใจรักษ์โคราช”

ยุทธศาสตร์ 12 ด้าน ประกอบด้วย

1. นโยบายด้านการบริหารราชการให้มีประสิทธิภาพ
2. นโยบายด้านการสาธารณสุข
3. นโยบายด้านการศึกษา
4. นโยบายด้านสวัสดิการสังคม
5. นโยบายด้านเศรษฐกิจ
6. นโยบายด้านการเกษตร
7. นโยบายด้านการท่องเที่ยวและบริการ
8. นโยบายด้านการกีฬาและนันทนาการ
9. นโยบายด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

10. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน
11. นโยบายด้านส่งเสริมศาสนาและวัฒนธรรม
12. นโยบายด้านความมั่นคงปลอดภัยในชีวิต

สำหรับนโยบายด้านสวัสดิการสังคม จะส่งเสริมสนับสนุน สิทธิผู้สูงอายุ ตาม พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ สิทธิผู้สูงอายุ หมายถึง

มาตรา 53 รัฐธรรมนูญ 2550 คือ บุคคลซึ่งมีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ และไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพ มีสิทธิได้รับสวัสดิการ สิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะอย่างสมศักดิ์ศรี และความช่วยเหลือที่เหมาะสมจากรัฐ

มาตรา 11 พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ผู้สูงอายุมีสิทธิได้รับการคุ้มครองการส่งเสริม และการสนับสนุนในด้านต่างๆ ดังนี้

1. การบริการทางการแพทย์ และสาธารณสุขที่จัดไว้ โดยให้ความสะดวก และรวดเร็วแก่ผู้สูงอายุ เป็นกรณีพิเศษ
2. การศึกษา การศาสนา และข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต
3. การประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม
4. การพัฒนาตนเองและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม การรวมกลุ่มในลักษณะเครือข่ายหรือชุมชน
5. การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยโดยตรงแก่ผู้สูงอายุในอาคารสถานที่ ยานพาหนะหรือการบริการสาธารณะอื่น
6. การช่วยเหลือด้านค่าโดยสารยานพาหนะตามความเหมาะสม
7. การยกเว้นค่าเช่าชมสถานที่ของรัฐ
8. การช่วยเหลือผู้สูงอายุซึ่งได้รับอันตรายจากการถูกละเมิดกรรมหรือถูกแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบด้วยกฎหมายหรือถูกทอดทิ้ง
9. การให้คำแนะนำ ปรีกษา ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องในทางคดีหรือในทางการแก้ไขปัญหาครอบครัว
10. การจัดที่พักอาศัย อาหารและเครื่องนุ่งห่มให้ตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง
11. การสงเคราะห์เบี้ยยังชีพตามความจำเป็นอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม
12. การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี
13. การอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จัดสวัสดิการผู้สูงอายุภายใต้การประสานงาน และการร่วมมือสนับสนุน กับ หน่วยงานภาครัฐ อปท.ที่มีหน้าที่รับผิดชอบผู้สูงอายุ โดยสิ่งสำคัญที่สุดคือการรวมกลุ่มเป็นเครือข่ายสอดคล้องกับสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย

ที่ต้องการให้มีสาขาสภาผู้สูงอายุฯ ทุก ๆ จังหวัด ดังนั้น อบจ. เทศบาล อบต. ในจังหวัดนครราชสีมา จึงมีส่วนร่วมในการจัดตั้งชมรมผู้สูงอายุในทุกพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นชมรมผู้สูงอายุระดับหมู่บ้านซึ่งเป็นสาขาของชมรมผู้สูงอายุระดับตำบล มีชมรมผู้สูงอายุในระดับอำเภอในอำเภอต่าง ๆ ทุก ๆ อำเภอ 32 อำเภอ ขณะนี้มีชมรมผู้สูงอายุอยู่เต็มพื้นที่ทั้งหมด ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สาธารณสุขอำเภอ โรงพยาบาลประจำอำเภอ และสถานีอนามัย ร่วมกันทำงานในระดับพื้นที่ เมื่อเกิดชมรมผู้สูงอายุขึ้นในแต่ละอำเภอ อบจ. เชื่อมโยงเครือข่ายการทำงานกับสาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏจังหวัดนครราชสีมา มีบทบาทสนับสนุนการทำงานด้านนี้เป็นอย่างมาก สำหรับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมีบทบาทการทำงานด้านการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ มีบทบาทในการขึ้นรูปการเป็นชมรมของผู้สูงอายุ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดประสานงานอย่างใกล้ชิด จัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สนับสนุนทุนในการดำเนินงาน อีกหน่วยงานที่สำคัญคือสำนักงานหลักประกันสุขภาพเขตพื้นที่ จัดทำนโยบาย มีแผนงาน โครงการที่สนับสนุนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด อบต. เข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ

หน่วยงานท้องถิ่น ประกอบด้วย อบจ. เทศบาล อบต. นอกจากนั้นก็จะเป็นภาคเอกชน เครือข่ายผู้สูงอายุ สาขาสภาผู้สูงอายุฯ จัดบริการให้ผู้สูงอายุในชุมชน ในอนาคตจะต้องทำให้เต็มรูปแบบเพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 สำหรับขอบเขตงานสวัสดิการผู้สูงอายุ ประกอบด้วย สุขภาพอนามัย การเรียนรู้เพิ่มเติมผ่านชมรมผู้สูงอายุ คณะกรรมการสาขาสภาผู้สูงอายุฯ ประจำจังหวัดเปรียบเสมือนบอร์ดคณะกรรมการผู้สูงอายุระดับจังหวัด การมีที่อยู่อาศัยตามอัตตภาพ การมีงานทำและมีรายได้ ความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน นันทนาการ เป็นการดำเนินงานหลายด้านของ อบจ. งบประมาณปี 2553 อบจ. สนับสนุนงบประมาณด้านสวัสดิการสังคมถึง 222 ล้านบาท ปีงบประมาณ 2552 อบจ. ดำเนินงานหลายเรื่องรวมทั้งเรื่องผู้สูงอายุด้วย ไม่ว่าจะเป็นสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุ เด็ก เยาวชน พัฒนาชุมชน พัฒนาอาชีพ เศรษฐกิจ พาณิชยกรรม รวมถึงกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุในระดับอำเภอมีกองทุนละ 20,000 บาท และปี 2552 เป็นปีแรกที่เริ่มดำเนินการในเรื่องการจัดตั้งกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ และการดำเนินงานด้านเครือข่าย ปีงบประมาณ 2553 ได้มีการทำงานด้านผู้สูงอายุที่เป็นรูปธรรมมากขึ้น มีกรรมการสาขาสภาผู้สูงอายุเชื่อมโยงเครือข่ายในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด จัดตั้งกองทุนผู้สูงอายุ ระดับอำเภอ 32 กองทุน จำนวนเงิน กองทุนละ 20,000 บาท พัฒนาศักยภาพชมรมและเครือข่ายผู้สูงอายุ ด้านการบริหารจัดการกองทุน 32 อำเภอ ทั้งหมดดำเนินการร่วมกันกับเทศบาล และอบต. อบจ. ได้จัดตั้งศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุดำเนินงานเป็นระยะเวลา 4-5 ปี ส่งเสริมการฝึกอบรมผู้สูงอายุในการใช้ชีวิตร่วมกันในด้านกาย จิต สังคม รุนละ 200 คน อบต. สนับสนุนงบประมาณ

ค่ายานพาหนะ เบี้ยเลี้ยง การเชิญชวนผู้สูงอายุร่วมกิจกรรม อบจ. สนับสนุนค่าที่พัก ค่าสถานที่จัด
อบรม อาหาร และวิทยากร เป็นการบูรณาการแผนร่วมกันระหว่าง อบจ. และอบต.ในการ
ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ สนับสนุนให้ชมรมผู้สูงอายุมีบทบาททางสังคม การมีบทบาทของ
ภาคประชาชน มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำแผนพัฒนาตำบล แผนพัฒนาอำเภอ นำไปสู่
แผนพัฒนาจังหวัด ทุกภาคส่วนร่วมตรวจสอบความโปร่งใสการทำงานของ อบต. เกิดการทำงานตรง
กับปัญหาและความต้องการของชุมชนมากยิ่งขึ้น

รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ :-

หลายท่านคงได้เห็นภาพการดำเนินงานของท้องถิ่นมากขึ้น เป็นท้องถิ่นที่ไม่ต้องรอการ
ดำเนินงานจากส่วนกลาง เพราะท้องถิ่นมีคุณภาพก็จะดำเนินการได้ก่อน อันเกิดจากความพร้อม
ของกฎหมายที่เอื้ออำนวย พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. 2540 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2546 (ฉบับปัจจุบัน) เป็นปัจจัยการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ รวมถึงพระราชบัญญัติ
ผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 ท้องถิ่นก็เชื่อมโยงการทำงานได้เป็นอย่างดี อีกส่วนคือเรื่องงบประมาณ
มีการจัดสรรงบประมาณ สำหรับ อบจ.ที่มีศักยภาพก็จัดสรรงบประมาณสำหรับ อบต.ด้วย
นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้นานที่สุด โดยอาศัย
ความร่วมมือกับเครือข่ายในรูปแบบของชมรมผู้สูงอายุ ซึ่งก็เป็นตัวอย่างหนึ่งของการดำเนินงานด้านนี้
สำหรับวิทยากรท่านต่อไปก็จะได้พูดถึงภาพรวมการดำเนินงานของท้องถิ่นว่า อบต.ดำเนินงานด้าน
ผู้สูงอายุได้มากน้อยเพียงใด ปัจจัยใดเป็นปัจจัยเอื้อหรืออุปสรรคเพื่อจะเป็นบทเรียนในการดำเนินงาน
ต่อไป

อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ :-

จากข้อมูลที่ได้รวบรวมและนำมาใช้อันเกิดจากโครงการที่ได้รับรางวัลของสภาวิจัย ซึ่งเมื่อ
เรามองการทำงานของ อบต. เป็นอย่างไร แสดงการทำงานในภาพรวมของท้องถิ่น เก็บข้อมูลจาก
อบต.ทั่วประเทศ มองในแง่การจัดสรรงบประมาณเพื่อผู้สูงอายุมีในทุกพื้นที่ คิดเป็นร้อยละ 90 เมื่อ
เปรียบเทียบกับแผนผู้สูงอายุซึ่งตั้งเป้าหมายเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณด้านผู้สูงอายุไว้ที่ร้อยละ
50 ดังนั้น อบต.ทำงานเกินเป้าหมายในทุกภูมิภาค อีกส่วนในเรื่องการจัดโครงการหรือกิจกรรมเพื่อ
ผู้สูงอายุ มีค่าเป้าหมายการทำงานที่ร้อยละ 50 ซึ่ง อบต.ทำงานได้เกินค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ในทุก
พื้นที่ แต่ไม่ได้หมายความว่า อบต. หรือ อบท. ไม่ต้องดำเนินการด้านผู้สูงอายุต่อไป เพราะประเด็น
สำคัญคือ การบริหารจัดการงานอย่างไรให้ผู้สูงอายุมีความสุข มองที่ความต้องการของผู้สูงอายุ
ระดับของปัญหา เมื่อ อบต.ทราบปัญหาของผู้สูงอายุคืออะไร เราก็มองต่อว่าอะไรคือสาเหตุของ
ปัญหานั้น หลังจากนั้นก็คิดหาวิธีในการแก้ไขปัญหา ท้ายที่สุดคือการดำเนินการในการแก้ไข

ปัญหา ทั้งหมดคือกระบวนการในการดำเนินงานซึ่งแท้จริงเป็นเรื่องอริยสัจสี่ เริ่มจากทุกข์ ผู้สูงอายุมีความทุกข์หรือไม่ บางคนมีความสุขหรืออาจมีความสุขน้อย สมุทัย อะไรเป็นสาเหตุให้เกิดทุกข์ นิโรธ กลวิธีในการดับทุกข์ มรรค วิธีการในการดับทุกข์ ซึ่งทั้งหมดคือภาระของ อปท.

แนวคิดการบริหารจัดการของ อปท. ควรเป็นอย่างไร เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการได้ดี เมื่อเราเห็นปัญหาของผู้สูงอายุ เรากำลังแปลงสิ่งที่เป็นปัญหาให้เป็นปัญญา เพื่ออะไร ก็เพื่อให้ผู้สูงอายุมีความสุข สิ่งสะท้อนความสุขของผู้สูงอายุ คือ การมีนโยบาย แผนงาน โครงการด้านผู้สูงอายุ ต้องเข้าใจสิ่งเหล่านี้ตามหลักความเป็นจริงด้วย สิ่งที่ต้องดำเนินงานต้องถูกต้อง แม่นตรง มีความเที่ยงตรง มีการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน โอกาส หรือข้อจำกัดของ อปท. การดำเนินการก็มี 3 ปัจจัยในทุกเรื่อง ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า การดำเนินงาน และผลสัมฤทธิ์ หรือสิ่งที่เราต้องการผลสัมฤทธิ์ คือ ความสุขของผู้สูงอายุ ปัจจัยนำเข้าจะมีอะไรบ้าง ในที่นี้จะกล่าวถึง 3 M ประกอบด้วย Man คือ บุคลากร Money หรือ Material คือ งบประมาณหรือวัสดุอุปกรณ์ Management คือ การบริหารจัดการ และประเด็นที่จะคุยในวันนี้ประกอบด้วย 5 ประเด็นใหญ่ ๆ ประเด็นแรกคือ เรื่องฐานข้อมูล ประเด็นถัดมาคือ งบประมาณ บุคลากร การบริหารจัดการ และการสร้างเครือข่าย การนำเสนอจากการวิเคราะห์ (SWOT Analysis) จากการวิเคราะห์เราต้องพิจารณาควบคู่กับปัญหาหรือระดับของปัญหา จึงอยากถามว่า อปท.มีข้อมูลหรือไม่ ซึ่งจากงานวิจัยพบว่า อปท. มีจุดแข็งในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการนำไปใช้แก้ไขปัญหาของผู้สูงอายุและชุมชน ข้อมูลที่เก็บนั้นนำไปใช้จริง รวมถึงการแสวงหาปราชญ์ชาวบ้านด้วย นำข้อมูลเหล่านั้นมาจัดกิจกรรมเพื่อการป้องกัน ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จุดอ่อนคือ หลายพื้นที่ของ อปท. มีการเก็บข้อมูลจริงแต่เป็นเพียงการเก็บข้อมูลตามรูปแบบที่กำหนดไม่ได้เกิดจากปัญหาของพื้นที่จริง จึงเป็นจุดอ่อนในการดำเนินงาน อีกส่วนคือ บุคลากรของ อปท.ส่วนหนึ่งเป็นนักการเมือง การทำงานเพื่อฐานเสียง การปฏิบัติด้านข้อมูลหลายครั้งเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับฐานเสียงของนักการเมือง ดังกล่าว รวมถึงการช่วยเหลือด้านผู้สูงอายุหลายครั้งไม่มีการจดบันทึกข้อมูลไว้ จึงพบการช่วยเหลือผู้สูงอายุซ้ำซ้อน ทำให้เกิดความไม่ทั่วถึงในการช่วยเหลือผู้สูงอายุ ข้อมูลที่เก็บส่วนใหญ่จะเป็นตัวเลขจำนวนผู้สูงอายุ เพื่อเป็นข้อมูลการจ่ายเบี้ยยังชีพแต่เพียงอย่างเดียว และสิ่งที่สำคัญเรื่องฐานข้อมูล คือยังไม่มีมีการจำแนกข้อมูลด้านผู้สูงอายุ เพราะผู้สูงอายุไม่ได้มีคุณลักษณะเหมือนกันหมด จุดอ่อนอีกประการคือ อปท. ทราบว่าตนเองมีจุดอ่อนในการเก็บข้อมูลด้านผู้สูงอายุจึงจัดจ้างอาสาสมัครในการเก็บข้อมูล แต่ก็ขัดด้วยระเบียบการเบิกจ่ายเงินสำหรับอาสาสมัคร เพราะคำว่าอาสาสมัครหมายถึง ผู้ที่ทำงานโดยไม่หวังหรือได้รับสิ่งตอบแทนก็เป็นปัญหาประการหนึ่ง สำหรับเรื่องบุคลากร จุดอ่อนที่สำคัญอันเกิดจากภารกิจการถ่ายโอนงานให้ อปท. ทำให้ภารกิจมีหลายด้านแต่บุคลากรจะมีความรู้งานด้านหลัก ๆ เช่น งานด้านการเงิน งานช่าง งานการคลัง และงานสำนักต่าง ๆ แต่ขาดความรู้ความสามารถที่แท้จริงในการดำเนินงานเชิงลึกด้านผู้สูงอายุ อีกประการคือ

บุคลากรมีจำกัดและมีการโอนย้ายบุคลากรไปยังหน่วยงานอื่น อีกประการคือ การจัดจ้างบุคลากรต้องไม่เกิน 40% ของบุคลากรที่มีอยู่ในหน่วยงาน หากเป็น อปท.ขนาดใหญ่ที่มีการจัดเก็บรายได้สูงประเด็นนี้ไม่มีปัญหา หากเป็น อปท.ขนาดเล็กประเด็นการจ้างบุคลากรนี้ก็จะเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่ง ปัญหาของบุคลากรไม่มีความใส่ใจในการทำงาน ไม่มีใจในการทำงาน และภาพสะท้อนในอดีตของ อปท. ที่มีการคอร์รัปชัน ทุจริต ทำให้ข้าราชการส่วนอื่นไม่มั่นใจในการทำงานของ อปท. จึงไม่กล้าโอนย้ายมาทำงานยัง อปท. อีกทั้งกระบวนการพิจารณาความดีความชอบอยู่ภายใต้ระบบคุณธรรมหรือไม่ อีกส่วนคือเรื่องการย้ายโอน เพราะ อปท.ต้องการบุคลากรด้านสาธารณสุข แต่บุคลากรด้านสาธารณสุขที่ต้องการโอนย้ายมายัง อปท. มีระดับชีค่อนข้างสูงเมื่อโอนย้ายมาเทียบเท่าระดับปลัด จึงเป็นข้อจำกัดในการโอนย้าย อปท.ส่งเสริมทุนการศึกษาให้นักเรียน แต่มีข้อจำกัดว่าต้องเป็นนักเรียนที่เรียนในพื้นที่เท่านั้น แต่ปัญหาในปัจจุบันพบว่านักเรียนในพื้นที่จะไปเรียนนอกพื้นที่เป็นส่วนใหญ่ทำให้ไม่ได้รับทุนการศึกษา งบประมาณ 35% ที่สนับสนุนให้ อบต. ยังโอนให้ อบต. ไม่ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้ อีกทั้งงบประมาณที่ได้รับก็ต้องดำเนินงานด้านต่าง ๆ มากมาย งบประมาณพบว่าหลาย ๆ ครั้ง อปท.ดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งเสริมเรื่องฐานเสียงของตน อุปสรรคที่สำคัญ คือ การขาดการบูรณาการด้านการจัดสรรงบประมาณระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ และยังพบอีกว่าประชากรกลุ่มเดียวกันได้รับการสนับสนุนหลากหลายกิจกรรมจนมากเกินไป ระเบียบการดำเนินงานหลายอย่างเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน สำหรับจุดแข็งของ อปท. คือ อปท.เป็นหน่วยงานใกล้ชิดกับประชาชน ดังนั้นปัญหาต่าง ๆ ของประชาชน อปท.จะทราบปัญหามากกว่าหน่วยอื่น จุดแข็งอีกประการ คือ วิสัยทัศน์ของผู้บริหารเอง หากมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุก็เป็นจุดแข็งในการดำเนินงาน การสร้างสุขให้กับผู้สูงอายุ การทำงานเชิงรุกให้กับผู้สูงอายุไม่ใช่เชิงรับ การทำงานด้านผู้สูงอายุเป็นการทำไปแล้วได้บุญ อปท.หลายพื้นที่เปิดโอกาสให้แกนนำกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเป็นกรรมการผู้สูงอายุร่วมประชุม กำหนดแผนการทำงานของ อปท. รวมถึงมีกระบวนการติดตามดูแลงานของ อปท. หากข้าราชการประจำมีความเข้าใจในการรักษากฎระเบียบ ข้าราชการฝ่ายการเมืองมีหน้าที่ในการจัดทำนโยบายหลัก เป็นเรื่องของการประสานงานระหว่างฝ่ายการเมืองกับฝ่ายข้าราชการก็จะเกิดการทำงานด้วยดีสำหรับทุกฝ่าย ประการสำคัญหากการบริหารงานมีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน แม้ผู้บริหารจะปรับเปลี่ยนการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุก็จะประสบผลดีได้ โอกาสคือแผนงาน นโยบายจากส่วนกลาง ไม่ว่าจะเป็นแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ พรบ.ผู้สูงอายุ หรือการจัดสมัชชาผู้สูงอายุ มีมากขึ้นทำให้การบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุของท้องถิ่นมีความชัดเจนมากขึ้น การตีความหมายของคำว่าผู้สูงอายุที่ต้อโอกาส หากตีความไม่เหมือนกันการบริหารจัดการก็แตกต่างกันก็อาจเป็นปัญหาหนึ่งของ อปท. เช่นกัน การให้ความสำคัญกับโครงสร้างพื้นฐานของ อปท. เป็นสิ่งที่คนในท้องถิ่นต้องการ รวมถึงดัชนีตัวชี้วัดโครงการพื้นฐานประเภทการวัดผล สามารถวัดผลงานของ

อปท.ได้ตีกว่าการดำเนินงานในเรื่องคุณภาพชีวิต แม้จะมี พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ แต่ อบต.หลายแห่งไม่ทราบรายละเอียดใน พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ มีอะไรบ้าง แผนผู้สูงอายุมีอะไร เกี่ยวข้องกับการทำงานของอปท.อย่างไร หน่วยงานในพื้นที่ยังทำงานไม่บูรณาการซึ่งกันและกัน ประเด็นสุดท้ายในเรื่องการสร้างเครือข่าย มีการประสานงานและสร้างเครือข่ายกับองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน มีการสร้างเครือข่ายกับส่วนราชการส่วนภูมิภาค เครือข่ายที่เข้มแข็งคือชมรมผู้สูงอายุในพื้นที่ แต่ละเครือข่ายจะมีจุดแข็งของตนเองจึงเป็นการลดช่องว่างของแต่ละเครือข่าย สำหรับชมรมผู้สูงอายุอาจเป็นฐานเสี่ยงให้กับนักการเมืองท้องถิ่นได้ในอนาคต จุดอ่อนคือ ผู้สูงอายุจำนวนหนึ่งยังไม่ได้มีโอกาสเป็นปากเป็นเสียงให้กับคนในชุมชน เครือข่ายขาดความรู้เฉพาะด้าน อุปสรรค คือ ถึงแม้ อปท. จะมีเครือข่ายในพื้นที่แต่ก็ยังไม่ได้ใช้เครือข่ายอย่างมีประสิทธิภาพ ชมรมผู้สูงอายุหลายพื้นที่ยังไม่มี ความเข้มแข็ง การมีส่วนร่วมของคนหนุ่มสาวยังน้อย การที่ผู้สูงอายุสวมหมวกหลายใบทำให้เป็นอุปสรรคในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ อปท. มีข้อจำกัดในงานด้านสาธารณสุขที่เป็นความชำนาญเฉพาะด้าน

รศ.ดร.วิพรรณ ประจวบเหมาะ :-

สุดท้ายให้วิทยากรแต่ละท่านให้ข้อคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการงานของ อปท. ดำเนินงานด้านผู้สูงอายุให้ประสบความสำเร็จ

นายบุญเสริม ดวงจันทร์ :-

การบริหารให้ผู้สูงอายุมีความสุข ผมมีความคิดว่า ชมรมผู้สูงอายุสำคัญที่สุด เพราะเป็นยาครอบจักรวาล แต่ชมรมผู้สูงอายุส่วนใหญ่ไม่ค่อยเข้มแข็ง สาเหตุเกิดจากการไม่ได้รับการสนับสนุนจาก อปท. ไม่ได้รับงบประมาณสนับสนุน ไม่มีกิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุเกิดขึ้น ดังคำโบราณว่า จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน จะกินต้องเตรียมอาหาร จะพัฒนาการต้องพัฒนาคน องค์กรใดหน่วยงานใด หากไม่พัฒนาคน องค์กรใดหน่วยงานนั้นจะประสบกับความวิบัติ

นายหาญชัย พันธงาม :-

ผู้สูงอายุคือบุพการี คนที่ไม่ดูแลผู้สูงอายุคือคนที่ไม่เคารพบุพการี

อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ :-

ตามที่ ศ.ศศิพัฒน์ ท่านได้พูดว่า การจะมองงานด้านผู้สูงอายุต้องมองแบบองค์รวม ไม่ว่าจะเป็นวิทยากรท่านใดที่พูดทั้งหมดจะมองในทุกมิติ ผู้สูงอายุไม่ได้ต้องการการดูแลเพียงสุขภาพกาย สุขภาพจิต แต่ยังมีเรื่องจิตวิญญาณ คุณค่าของตนเอง การเคารพนับถือตนเอง ในชีวิตของผู้สูงอายุจึงต้องมีสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมด้านเศรษฐกิจสังคม และสุขภาพอนามัยคือประเด็นหลัก ในปัจจุบันครอบครัวมีบทบาทในการดูแลผู้สูงอายุลดน้อยลง และ อปท.ได้มีส่วนในการดูแลผู้สูงอายุ

มากขึ้น จากพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช กล่าวว่า ไม่ว่าเราจะทำงานด้านใดก็แล้วแต่ต้องพิจารณาทั้งสองเรื่อง คือภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศทางสังคมวิทยา กระบวนการทำงานที่เรียกว่า อริยสัจสี่ รวมถึงการทำงานติดตามประเมินผลและแก้ไขให้เกิดผล เป็นกระบวนการของการเรียนรู้ ไม่ใช่เลียนแบบในพื้นที่ที่ดีเท่านั้นต้องพิจารณาปัญหาในพื้นที่ของตนเองเป็นหลัก และพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ อีกประการ คือ การเข้าใจ การเข้าถึง และการพัฒนา สามารถนำไปปรับใช้ได้ รวมถึงการวิเคราะห์การทำงาน จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค รวมถึงกระบวนการสร้างเครือข่ายก็เป็นสิ่งสำคัญ

**การสรุปมติการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
มติสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ พ.ศ. 2553
เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น**

ดังเป็นที่ทราบกันแล้วว่า ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ โดยมีประชากรสูงวัยเกินกว่าร้อยละ 10 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และประเทศไทยมีการเตรียมการและดำเนินการเพื่อจัดการกับปัญหาและพัฒนาผู้สูงอายุมาอย่างยาวนาน โดยมีแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2545 – 2564) ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 20 ปี และมีกฎหมายเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ คือ พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมระดับชาติสำหรับผู้สูงอายุ เช่น การจัดงานวันผู้สูงอายุแห่งชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 การคัดเลือกผู้สูงอายุแห่งชาติตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 และการจัดสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้น

การดำเนินการดังกล่าว นอกจากแสดงถึงความทันสมัยของประเทศไทยแล้วยังสะท้อนถึงวัฒนธรรมประเพณีของสังคมไทย ที่เคารพและให้ความสำคัญแก่ผู้อาวุโสสืบมาแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน

สำหรับสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติปีนี้ มีการเตรียมการต่อเนื่องกันมาโดยลำดับ และมีการจัดประชุมผู้เกี่ยวข้อง รวม 300 คน ระหว่างวันที่ 7 - 8 เมษายน พ.ศ. 2553 ที่ประชุมมีมติให้พิจารณาในหัวข้อเรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น และมีข้อเสนอเชิงนโยบาย ดังต่อไปนี้

1. หน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ได้แก่ ทุกกระทรวงตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 สำนักงานประมาณ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ และสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องมีนโยบาย แผนงานและโครงการที่ชัดเจนในการส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นอย่างบูรณาการ ดังนี้

1.1 จัดทำระบบฐานข้อมูลผู้สูงอายุทั้งประเทศ โดยเชื่อมโยงกับระบบข้อมูล ของท้องถิ่น เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและแผนงาน การจัดสวัสดิการทุกระดับ การจัดบริการ สาธารณะและบริการทางสังคม ที่จำเป็นต่อผู้สูงอายุทุกประเภท และเตรียมความพร้อมต่อการกำหนดมาตรการ การบริหารจัดการในการรองรับสังคมผู้สูงอายุ

1.2 ส่งเสริมศักยภาพการทำงานด้านผู้สูงอายุแก่หน่วยงานส่วนภูมิภาคและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยจัดให้มีคณะทำงาน พี่เลี้ยงหรือคณะที่ปรึกษาให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการและบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุ หรือค้นหาต้นแบบการดำเนินงานผู้สูงอายุในท้องถิ่นแล้วแลกเปลี่ยน

องค์ความรู้ระหว่างหน่วยงานส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างหน่วยงานท้องถิ่นเอง รวมถึงการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในชุมชน

1.3 บูรณาการงานสร้างเสริมสุขภาพโดยเฉพาะงานสวัสดิการสังคมและสุขภาพ เพื่อให้เกิดระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาว ที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงการบริการได้อย่างทั่วถึงและเป็นรูปแบบที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบาย แผนงาน การจัดสรรทรัพยากร และการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในชุมชน

1.4 ให้การสนับสนุนหรือให้งบประมาณสมทบแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในงานบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุที่ริเริ่มหรือสร้างนวัตกรรมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน

1.5 พิจารณาทบทวนกฎหมายหรือระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุ ในด้านบุคลากร งบประมาณ อำนาจหน้าที่ในการดำเนินงาน อาทิ การพัฒนาบุคลากร ระบบสวัสดิการ โครงสร้างค่าตอบแทน ระบบการสรรหาพนักงาน ระบบการพิจารณาความดีความชอบ และระบบจูงใจให้ข้าราชการโอนมาทำงานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเอื้อต่อการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.6 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ โดยการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุหรือศูนย์การเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ

1.7 มีระบบติดตามประเมินผลและนิเทศงานด้านผู้สูงอายุของหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง จะต้องมียุทธศาสตร์และแผนงานโครงการ ที่ชัดเจนในการบริหารจัดการงานผู้สูงอายุ ในท้องที่รับผิดชอบของตน ดังนี้

2.1 จัดทำฐานข้อมูลผู้สูงอายุ ที่จำแนกคุณลักษณะ สภาพปัญหาและความต้องการเพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการจัดทำแผนงาน กิจกรรมและการบริการที่สอดคล้องเหมาะสมตรงกับความต้องการที่จำเป็นของผู้สูงอายุแต่ละประเภท เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุให้ครอบคลุมอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน

2.2 จัดทำแผนงาน โครงการ และกิจกรรมด้านผู้สูงอายุให้สอดคล้องกับแผนผู้สูงอายุแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2545 – 2564) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2552 โดยบรรจุอยู่ในแผนงานและแผนงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกปี เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และมาตรฐานงานด้านผู้สูงอายุของสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเปิดโอกาส

ให้แกนนำผู้สูงอายุ กลุ่ม องค์กรผู้สูงอายุ สาขาสภาผู้สูงอายุประจำจังหวัดและ/หรือชมรมผู้สูงอายุ ในชุมชน มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนงาน โครงการและกิจกรรม

2.3 เสริมสร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือในการดำเนินงานผู้สูงอายุในชุมชน ทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ ภาคประชาชนและองค์กรศาสนา แกนนำผู้สูงอายุ กลุ่ม สาขา สภาผู้สูงอายุประจำจังหวัดและ/หรือชมรมผู้สูงอายุในชุมชน โดยให้เครือข่ายมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมดำเนินการโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแล และเฝ้าระวังในทุกด้านที่จำเป็น เหมาะสม และตรงกับความต้องการ

2.4 มีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ เครือข่ายให้เป็นไปตามมาตรฐานการสงเคราะห์ผู้สูงอายุและมาตรฐานงานด้านผู้สูงอายุ รวมทั้งการส่งเสริม สนับสนุนให้ชุมชน ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรอิสระ และภาคประชาชน แกนนำผู้สูงอายุ กลุ่ม องค์กรผู้สูงอายุ สาขาสภาผู้สูงอายุประจำจังหวัดและ/หรือชมรมผู้สูงอายุ ในชุมชนมีบทบาทและส่วนร่วมในการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ในชุมชน โดยภาครัฐหรือหน่วยงานส่วนกลางและส่วนภูมิภาคให้การสนับสนุนเชิงวิชาการ

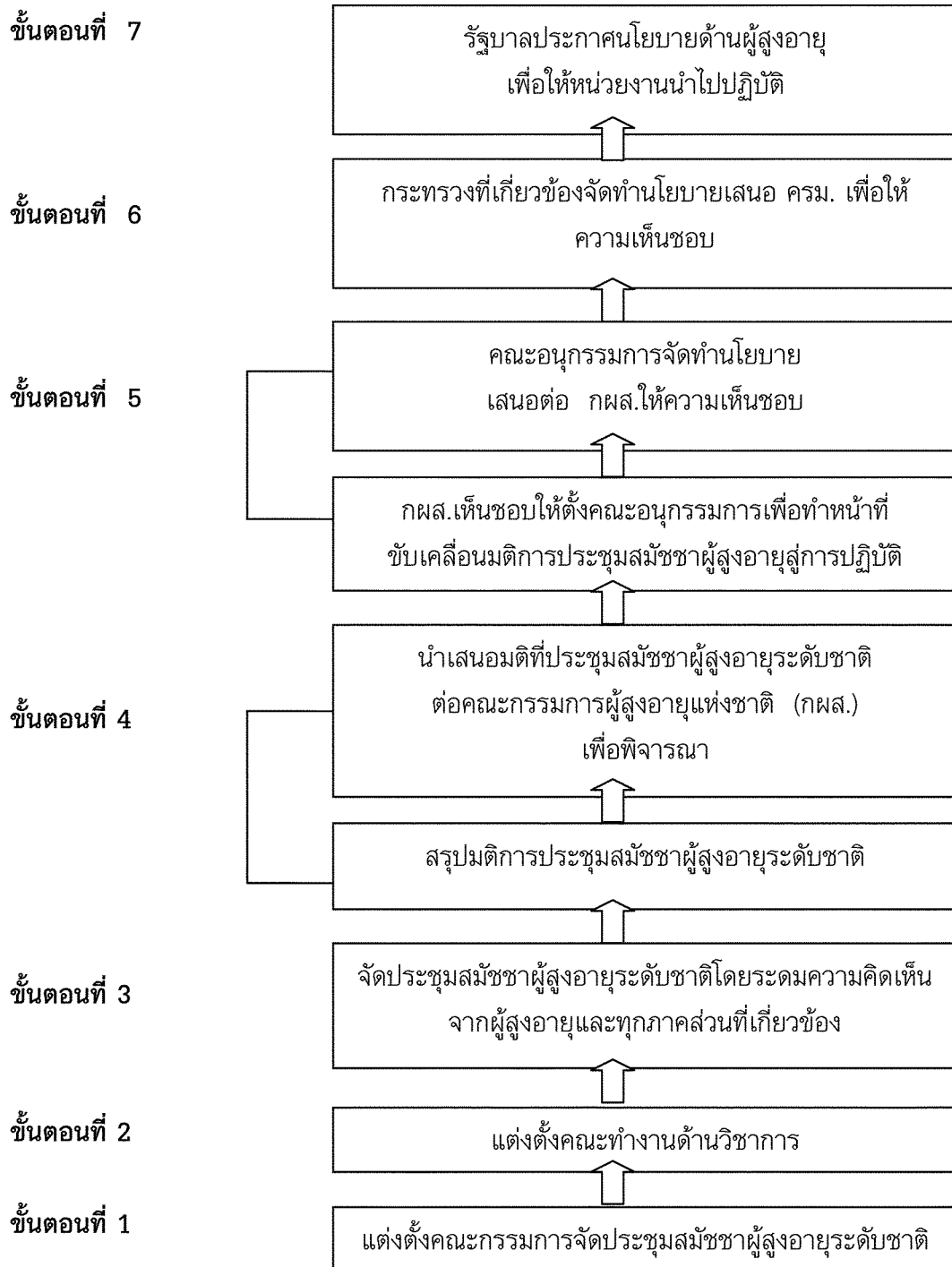
2.5 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดบริการเสริมช่วยเหลือตามความจำเป็น เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของครอบครัวในการดูแลผู้สูงอายุในครอบครัวและชุมชน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ทั้งถึง และเป็นธรรม

2.6 พัฒนาและริเริ่ม รูปแบบการดูแลผู้สูงอายุที่หลากหลายและเหมาะสมต่อผู้สูงอายุใน ชุมชนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานส่วนกลางหน่วยงานส่วนภูมิภาค และสถาบันการศึกษา ในเรื่ององค์ความรู้ การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรในชุมชน ตลอดจน ทรัพยากรในการดำเนินงาน

2.7 ประชาสัมพันธ์งานด้านผู้สูงอายุขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.8 ยกย่องเชิดชูเกียรติ ประกาศเกียรติคุณผู้สูงอายุที่เป็นแบบอย่างที่ดีในชุมชน

กระบวนการขับเคลื่อนมติสมัชชาผู้สูงอายุ

การประเมินผล
การประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ

สรุปผลการประเมินการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชา
2. การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชา
3. ข้อมูลทั่วไปกับกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชา

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชา

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ร้อยละ 62.6 ร้อยละ 37.4 เป็นผู้หญิง อายุทั้ง 3 กลุ่ม มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือ กลุ่มอายุ 25 – 45 ปี มีร้อยละ 32.5 อายุ 46 – 65 ปี และ 66- 81 ปี มีร้อยละ 35 เท่ากัน ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีร้อยละ 79.7 เป็นผู้แทนจากชมรม กลุ่ม องค์กรผู้สูงอายุ มีร้อยละ 50.4 เป็นผู้แทนจากท้องถิ่นและพมจ. มีจำนวนใกล้เคียงกัน มีร้อยละ 26 และร้อยละ 23 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชา มีร้อยละ 61.8 เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชา มีร้อยละ 38.2

ผู้เข้าร่วมประชุมที่ตอบว่าหัวข้อการประชุมสมัชชา เรื่อง “การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น” มีประโยชน์มาก-มากที่สุด มีร้อยละ 95.9 และมีผู้ตอบว่าความรู้ที่ได้จากการประชุมสมัชชาสามารถนำไปใช้ประโยชน์กับการทำงานได้มาก – มากที่สุด มีร้อยละ 91.1

2. การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชา

ผลการประเมินพบว่า ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมสมัชชาอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด มีร้อยละ 93.5 ร้อยละ 79.7 มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด ร้อยละ 72.3 มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ อยู่ในระดับมาก- มากที่สุด และร้อยละ 91.9 มีส่วนร่วมรับฟังผลประโยชน์ที่ได้จากมติการประชุมสมัชชาอยู่ในระดับมาก - มากที่สุด

3. ข้อมูลทั่วไปกับกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชา

กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาครั้งนี้ ประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. การให้ความร่วมมือในการประชุม
2. การร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ
3. การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อย

4. การมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ

5. การร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุม

ผลการประเมินพบว่า กลุ่มบุคคลเหล่านี้ ได้แก่ ผู้ชาย ผู้ที่มีอายุมาก ผู้ที่มีการศึกษาสูง ผู้สูงอายุ และผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชามากกว่าผู้หญิง ผู้ที่มีอายุน้อย ผู้ที่มีการศึกษาน้อยกว่า ผู้แทนจากท้องถิ่น ส่วนกลาง และผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชาในทุกประเด็นของการมีส่วนร่วม คือ การให้ความร่วมมือในการประชุม การร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่หน่วยงาน องค์กร การร่วมประชุมกลุ่มย่อย การให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ ตลอดจนการร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาถึงประโยชน์ของการประชุมสมัชชาในหัวข้อเรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น และการนำประโยชน์ไปใช้ในการทำงาน พบว่าผู้ที่ตอบว่าหัวข้อการจัดประชุมมีประโยชน์มาก – มากที่สุด และผู้ที่ตอบว่าสามารถนำประโยชน์ที่ได้ไปใช้ในการทำงานได้มาก – มากที่สุดมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุมากกว่าผู้ที่ตอบว่ามีประโยชน์ปานกลางและมากกว่าผู้ที่ตอบว่านำไปใช้ในการทำงานได้ปานกลางในทุกประเด็นของการมีส่วนร่วมเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

1. จากข้อมูลการประเมินจะเห็นว่าผู้เข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการประชุมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์เป็นอย่างดีมาก หัวข้อเรื่องการจัดประชุมมีประโยชน์มากและความรู้ที่ได้จากการประชุมนำไปใช้ประโยชน์กับการทำงานได้มาก ดังนั้นควรเร่งดำเนินการประสานต่อไปยังผู้บริหาร อบต. และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องโดยการประชุมร่วมกันเพื่อกำหนด บทบาทหน้าที่ของ อบต. ให้ชัดเจนในการดูแลผู้สูงอายุให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและสามารถช่วยเหลือตนเองได้

2. ควรเปิดโอกาสให้มีการค้นหาปัญหาของผู้สูงอายุหรือผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ โดยการระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน เพื่อค้นหาความต้องการที่แท้จริงหรือข้อมูลในพื้นที่เพื่อนำมากำหนดประเด็นหรือหัวข้อการประชุมสมัชชา ซึ่งจะทำได้วิธีการหรือรูปแบบในการแก้ไขปัญหาที่สามารถนำไปใช้ได้จริงในทางปฏิบัติและเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

3. กลุ่มผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการประชุมมากกว่ากลุ่มวัยอื่นๆในทุกๆประเด็นของกิจกรรมการมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังเห็นว่าการจัดประชุมสมัชชามีประโยชน์มากและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือในชีวิตประจำวันได้มาก ดังนั้นควรส่งเสริม พัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุกลุ่มนี้ให้มีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่เป็นประโยชน์ จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ เพื่อพัฒนา กลุ่ม ชุมชนผู้สูงอายุในพื้นที่ชุมชนของตนเองต่อไป

4. แม้ว่ากิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาจะได้รับการตอบรับในระดับที่ดีมากจากผู้เข้าร่วมประชุม เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ จะมีน้อยกว่ากิจกรรมอื่นๆ ดังนั้นควรมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยการจัดเผยแพร่หรือนำเสนอผลงานของผู้สูงอายุเพื่อให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนางานผู้สูงอายุ ทำให้ผู้สูงอายุได้รับการยกย่องให้เป็นผู้มีส่วนร่วมในสังคม มีศักยภาพและมีประโยชน์ที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศได้

5. ข้อมูลที่พบจากการประเมิน ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมมีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมทุกๆ ประเด็น จึงเป็นที่น่าสังเกตว่าการแบ่งกลุ่มย่อยในการระดมความคิดเห็นควรให้ความสำคัญในการแบ่งกลุ่มโดยคำนึงถึง เพศ อายุ การศึกษา สถานภาพ และการเคยและไม่เคยเข้าร่วมประชุม เพราะตัวแปรเหล่านี้อาจทำให้ข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมมีผลต่อหัวข้อเรื่องการประชุมสมัชชาได้ ดังนั้นควรมีการกำหนดแบบฟอร์มหนังสือของผู้เข้าร่วมประชุมโดยมีข้อมูลเหล่านี้อยู่ในแบบฟอร์มหนังสือการตอบรับเข้าร่วมประชุม ซึ่งอาจจะทำให้ผลสรุปที่ได้จากการประชุมมีทิศทางการทำงานด้านผู้สูงอายุที่มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ผลการประเมินการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

วิธีการประเมินผลการจัดสมัชชาผู้สูงอายุ โดยการให้ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งประกอบด้วย ผู้สูงอายุ ผู้แทนจากหน่วยงานท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.) ผู้แทนจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) และผู้แทนจากหน่วยงานส่วนกลาง จำนวน 300 คน เป็นผู้ตอบแบบ การประเมิน โดยผู้ตอบแบบการประเมิน มีจำนวนทั้งสิ้น 123 คน

แบบประเมิน ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุม

ส่วนที่ 2. การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

ส่วนที่ 3. ข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับงานสมัชชาผู้สูงอายุใน 3 ประเด็นย่อย คือ

3.1 หัวข้อเรื่องการจัดสมัชชาผู้สูงอายุครั้งต่อไป ในปี 2554

3.2 วิธีการ หรือขั้นตอนการทำงานในหัวข้อเรื่องที่เสนอ

3.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากหัวข้อเรื่องที่เสนอ

ผลการประเมินที่นำเสนอในรายงาน มีการนำเสนอเรียงลำดับดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย คิดเป็นร้อยละ 62.6 เป็นผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 37.4 อายุทั้ง 3 กลุ่ม (25 – 45 ปี 46 – 65 ปี และ 66 – 81 ปี) มีจำนวนใกล้เคียงกันคือร้อยละ 32.5 และ ร้อยละ 35 ตามลำดับ ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีร้อยละ 79.7 รองลงมาจบ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีร้อยละ 12.2

ผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่เป็นผู้แทนจากชมรม กลุ่ม องค์กรผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 50.4 เป็นผู้แทนจากท้องถิ่นและพมจ. มีจำนวนใกล้เคียงกัน คือร้อยละ 26 และร้อยละ 23 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 61.8 เคยเข้าร่วมประชุม สมัชชาผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 38.2

เมื่อถามผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับประโยชน์ของการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ ในหัวข้อเรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นว่า มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด พบว่าผู้เข้าร่วมประชุม ส่วนใหญ่ตอบว่า มีประโยชน์มาก – มากที่สุด มีจำนวนมากถึงร้อยละ 95.9 และมีผู้ตอบว่ามี ประโยชน์ในระดับปานกลางมีเพียงร้อยละ 4.1 เท่านั้น

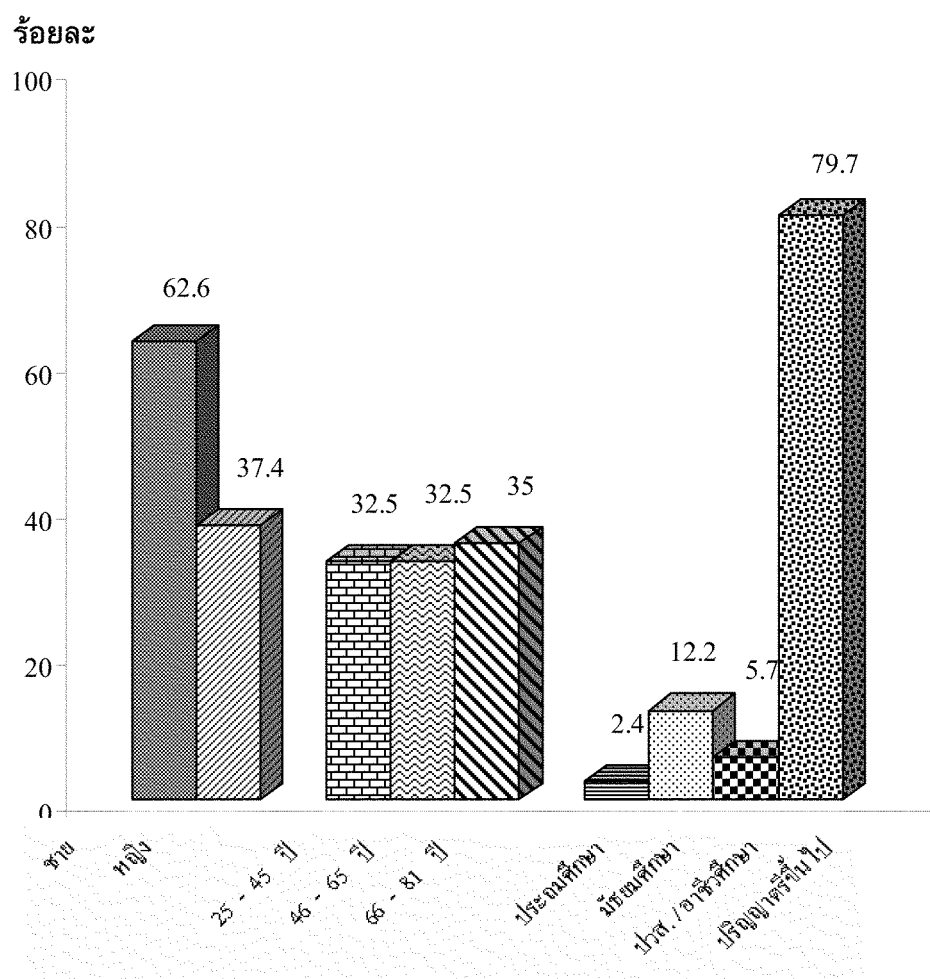
สำหรับคำถามที่ถามว่าจะนำความรู้ที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุไปใช้ประโยชน์ในการ ทำงานหรือในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด มีผู้ตอบว่าความรู้ที่ได้จากการประชุมสมัชชาครั้งนี้ นำไปใช้ประโยชน์กับการทำงานได้มาก – มากที่สุด มีร้อยละ 91.1 และมีเพียงร้อยละ 8.9 ที่ตอบ ว่านำความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1
จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

n = 123		
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	77	62.6
หญิง	46	37.4
อายุ		
25 - 45 ปี	40	32.5
46 - 65 ปี	40	32.5
66 - 81 ปี	43	35
ระดับการศึกษาที่จบ		
ประถมศึกษา	3	2.4
มัธยมศึกษา	15	12.2
ปวส. / อาชีวศึกษา	7	5.7
ปริญญาตรีขึ้นไป	98	79.7
สถานภาพ		
ผู้สูงอายุ/ชมรมผู้สูงอายุ/กลุ่ม องค์กร เครือข่ายผู้สูงอายุ	62	50.4
ผู้แทนจากหน่วยงานท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.)	32	26.0
ผู้แทนจากหน่วยงานส่วนกลาง	2	1.6
ผู้แทนจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)	27	23.0
การเข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ		
เคยเข้าร่วมประชุม	47	38.2
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	76	61.8
ประโยชน์ของการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ เรื่อง การบริหาร จัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น		
มากที่สุด	57	46.3
มาก	61	49.6
ปานกลาง	5	4.1

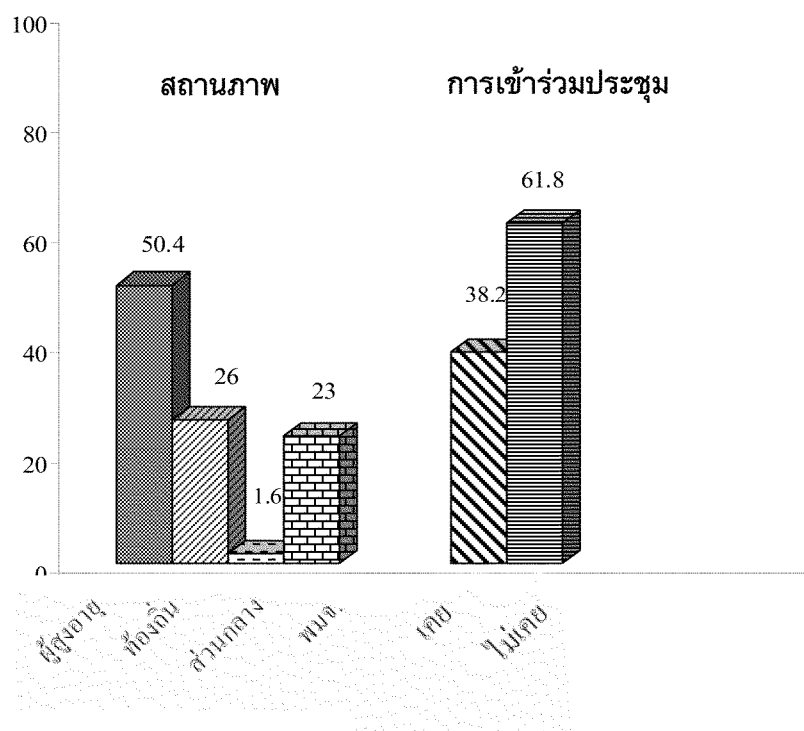
ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ท่านจะนำความรู้ที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุไปใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด		
มากที่สุด	27	22.0
มาก	85	69.1
ปานกลาง	11	8.9

แผนภูมิที่ 1 : เพศ อายุ และระดับการศึกษาที่จับ

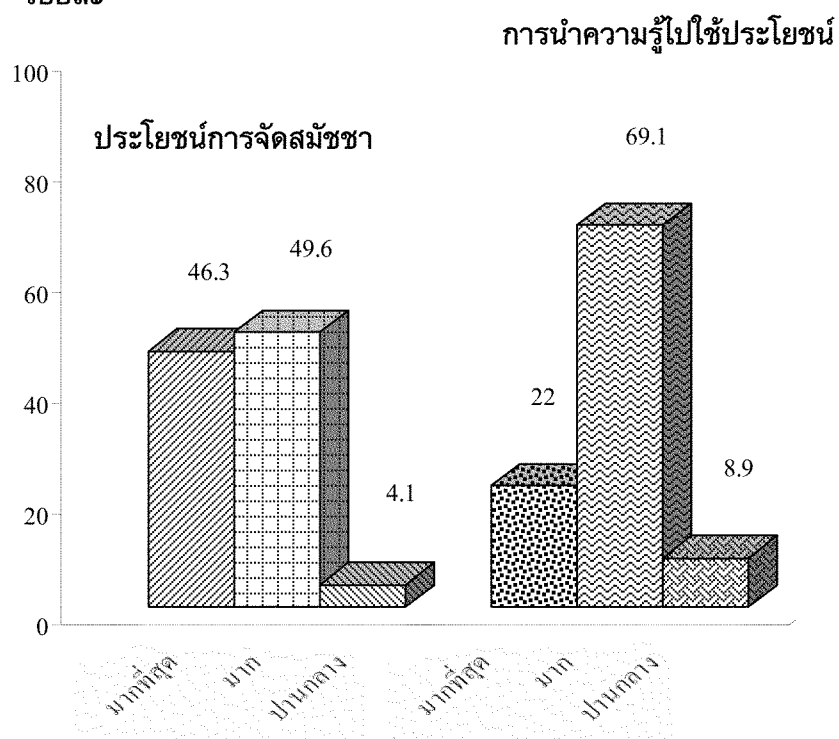
แผนภูมิที่ 2 : สถานภาพ และการเข้าร่วมประชุม

ร้อยละ

แผนภูมิที่ 3 : ประโยชน์การจัดสมัชชาผู้สูงอายุและการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

ร้อยละ

ส่วนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

Cohen และ Uphoff (1980 อ้างถึงใน สุวรรณ วราห์วีรกุล 2537 : 25) ได้อธิบายและวิเคราะห์การมีส่วนร่วมในแง่ของรูปแบบ (ชนิด) ของการมีส่วนร่วมโดยแบ่งออกเป็น 4 แบบ คือ

2.1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision – Making) ซึ่งอาจเป็นการตัดสินใจตั้งแต่ระยะเริ่ม การตัดสินใจในช่วงของกิจกรรมและการตัดสินใจในการดำเนินกิจกรรม

2.2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม (Implementation) ซึ่งอาจเป็นไปในรูปแบบของการเข้าร่วมโครงการให้มีการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหาร และการร่วมมือ รวมทั้งการร่วมแรงร่วมใจ

2.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ซึ่งอาจจะเป็นประโยชน์ทางวัตถุทางสังคมและโดยส่วนตัว

2.4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) ซึ่งนับเป็นการควบคุม และตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วม

สำหรับการประเมินผลการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุในครั้งนี้ จะใช้วิธีการให้ผู้เข้าร่วมประชุมประเมินตนเอง โดยพิจารณาจากการให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุม การให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้และร่วมรับฟังผลประโยชน์ที่ได้จากมติการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ ดังนั้นจึงได้อภิปรายผลใน 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 พิจารณาการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุของผู้เข้าร่วมประชุม

ผลการประเมินพบว่าผู้เข้าร่วมประชุมส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมสมัชชาอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 93.5 มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยอยู่ในระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.7 มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความรู้ อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.3 และมีส่วนร่วมรับฟังผลประโยชน์ที่ได้จากมติการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ อยู่ในระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.9 (ตารางที่ 2)

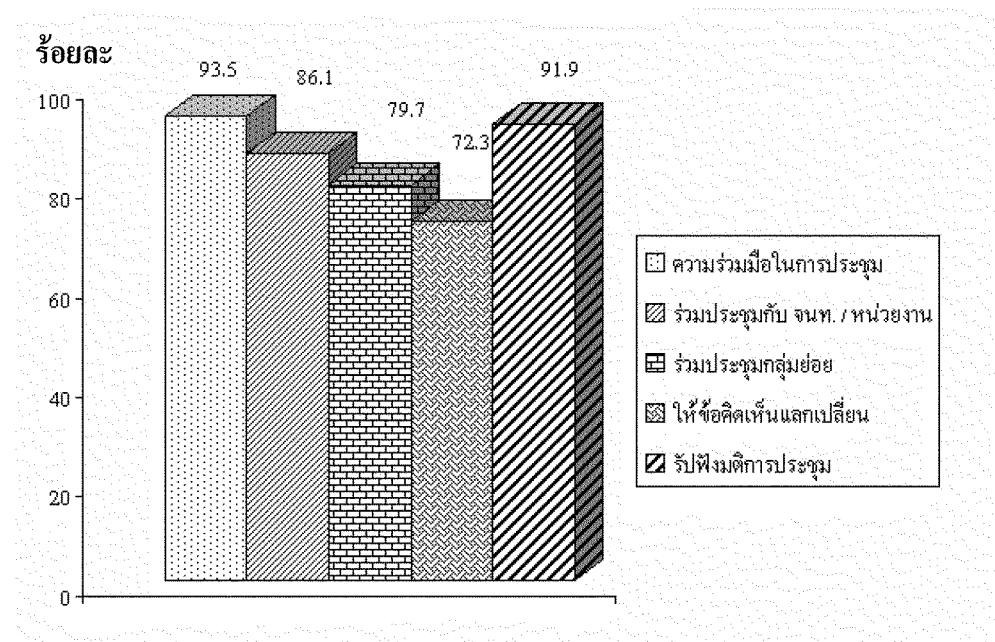
ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

n = 123

ที่	ลักษณะกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม							
		มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	การให้ความร่วมมือในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ	53	43.1	62	50.4	7	5.7	1	0.8
2	การร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ	34	27.6	72	58.5	13	10.6	4	3.3
3	การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในงานสมัชชาผู้สูงอายุ	23	18.7	75	61.0	21	17.1	4	3.3
4	การมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ	16	13.8	72	58.5	28	22.8	7	5.7
5	การร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ	37	30.1	76	61.8	10	8.1	0	0

แผนภูมิที่ 4 : การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

ประเด็นที่ 2 พิจารณาข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุม กับ กิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุม สมาชิกผู้สูงอายุทั้ง 5 ประการ

ข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ การเข้าร่วมประชุม
ประโยชน์ของการจัดประชุม และการนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ประโยชน์

สำหรับกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ ประกอบด้วย 5 ประการ ดังนี้

1. การให้ความร่วมมือในการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ
2. การร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ
3. การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อย
4. การมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ
5. การร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ

เมื่อพิจารณาตัวแปรข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมประชุมกับกิจกรรมการมีส่วนร่วมในการประชุมสมาชิก
ผู้สูงอายุ จึงได้นำเสนอมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปกับการให้ความร่วมมือในการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ

เพศ ผู้ชายให้ความร่วมมือในการประชุมในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 60.1) ซึ่งมีจำนวน
มากกว่าผู้หญิง (ร้อยละ 34.4)

อายุ กลุ่มที่มีอายุมาก (66 – 81 ปี) ให้ความร่วมมือในการประชุมในระดับมาก – มากที่สุด
(ร้อยละ 34.1) ซึ่งมีจำนวนมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย (46 – 65 ปี และ 25 – 45 ปี) ร้อยละ 29.3 และ
ร้อยละ 30.1 ตามลำดับ

การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า ให้ความร่วมมือในการประชุมในระดับมาก – มากที่สุด
(ร้อยละ 74.8) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า (ร้อยละ 18.7)

สถานภาพ ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการประชุมในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 47.9)
ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้แทนท้องถิ่น (ร้อยละ 23.6) และผู้แทนส่วนกลาง และ พมจ. (ร้อยละ 22)

การเข้าร่วมประชุม ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสมาชิก ให้ความร่วมมือในการประชุมในระดับ
มาก – มากที่สุด (ร้อยละ 55.3) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมสมาชิก (ร้อยละ 38.2)

ประโยชน์ของการจัดประชุม ผู้ที่ตอบว่าการจัดประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ มีประโยชน์มาก – มาก
ที่สุด ให้ความร่วมมือในการจัดประชุมในระดับ มาก – มากที่สุด (ร้อยละ 91.1) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่า
มีประโยชน์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 2.4)

การนำประโยชน์ไปใช้ ผู้ที่ตอบว่าความรู้ที่ได้จากการประชุมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการ
ทำงานได้ในระดับมาก – มากที่สุด ให้ความร่วมมือในการประชุมในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 87)
ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่าปานกลาง (ร้อยละ 6.5) ปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
จำแนกตามข้อมูลทั่วไปกับการให้ความร่วมมือในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	(1) การให้ความร่วมมือในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	40	32.5	34	27.6	2	1.6	1	0.8
หญิง	13	10.6	28	22.8	5	4.1	0	0
อายุ								
25 - 45 ปี	12	9.8	25	20.3	2	1.6	1	0.8
46 - 65 ปี	16	13.0	20	16.3	4	3.3	0	0
66 - 81 ปี	25	20.3	17	13.8	1	0.8	0	0
ระดับการศึกษาที่จบ								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	11	8.9	12	9.8	2	1.6	0	0
ปริญญาตรีขึ้นไป	42	34.1	50	40.7	5	4.1	1	0.8
สถานภาพ								
ผู้สูงอายุ/ชมรมผู้สูงอายุ/ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย	34	27.6	25	20.3	3	2.4	0	0
ผู้สูงอายุ ผู้แทนจากหน่วยงาน ท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.)	12	9.8	17	13.8	2	1.6	1	0.8
ผู้แทนจากหน่วยงาน ส่วนกลางและผู้แทนจาก พมจ.	7	5.7	20	16.3	2	1.6	0	0
การเข้าร่วมประชุมสมัชชา ผู้สูงอายุ								
เคยเข้าร่วมประชุม	25	20.3	22	17.9	0	0	0	0
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	28	22.8	40	32.5	7	5.7	1	0.8

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	(1) การให้ความร่วมมือในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประโยชน์ของการจัดประชุม สมัชชาผู้สูงอายุ เรื่อง การ บริหารจัดการงานผู้สูงอายุใน ระดับท้องถิ่น								
มากที่สุด	40	32.5	17	13.8	0	0	0	0
มาก	12	9.8	43	35.0	5	4.1	1	0.8
ปานกลาง	1	0.8	2	1.6	2	1.6	0	0
การนำความรู้ที่ได้จากประชุม สมัชชาผู้สูงอายุครั้งนี้ไปใช้ ประโยชน์ในการทำงานหรือใน ชีวิตประจำวันได้								
มากที่สุด	20	16.3	7	5.7	0	0	0	0
มาก	31	25.2	49	39.8	5	4.1	0	0
ปานกลาง	2	1.6	6	4.9	2	1.6	1	0.8

หมายเหตุ : ต่ำกว่าปริญญาตรี หมายถึงประถมศึกษา มัธยมศึกษา ปวส./อาชีวศึกษา

2.2 ข้อมูลทั่วไป กับการร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กรเครือข่ายผู้สูงอายุ

เพศ ผู้ชายมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับเจ้าหน้าที่หน่วยงาน องค์กรเครือข่ายผู้สูงอายุ ในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 55.3) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้หญิง (ร้อยละ 30.9)

อายุ กลุ่มที่มีอายุมาก (46 – 65 ปี และ 66 – 81 ปี) มีส่วนร่วมในการเข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับหน่วยงาน องค์กร เครือข่ายในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 62.6) ซึ่งมีจำนวนมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย (25 – 45 ปี) ร้อยละ 23.5

การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่า (ระดับปริญญาตรีขึ้นไป) ให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ องค์กร เครือข่ายในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 68.3) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า (ร้อยละ 17.9)

สถานภาพ ผู้สูงอายุให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ องค์กร เครือข่าย ในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 48) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้แทนจากท้องถิ่น ส่วนกลาง และ พมจ. (ร้อยละ 19.5 และ ร้อยละ 18.7 ตามลำดับ)

การเข้าร่วมประชุม ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือในการเข้าร่วมประชุมกับเจ้าหน้าที่ องค์กร เครือข่าย ในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 49.6) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุม (ร้อยละ 36.6)

ประโยชน์ของการจัดประชุม ผู้ที่ตอบว่าการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุมีประโยชน์มาก – มากที่สุด ให้ความร่วมมือในการประชุมกับเจ้าหน้าที่ องค์กร เครือข่าย ในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 83.8) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่ามีประโยชน์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 2.4)

การนำประโยชน์ไปใช้ ผู้ที่ตอบว่าสามารถนำความรู้ที่ได้จากการประชุมไปใช้ประโยชน์ในการทำงานได้มาก – มากที่สุด ให้ความร่วมมือในการประชุมกับ เจ้าหน้าที่ องค์กร เครือข่าย ในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 79.6) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่านำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 6.5) ปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุจำแนกตามข้อมูลทั่วไป
กับการร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	(2) การร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	22	17.9	46	37.4	6	4.9	3	2.4
หญิง	12	9.8	26	21.1	7	5.7	1	0.8
อายุ								
25 - 45 ปี	10	8.1	19	15.4	8	6.5	3	2.4
46 - 65 ปี	6	4.9	30	24.4	4	3.3	0	0
66 - 81 ปี	18	14.6	23	18.7	1	0.8	1	0.8
ระดับการศึกษาที่จบ								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	8	6.5	14	11.4	3	2.4	0	0
ปริญญาตรีขึ้นไป	26	21.1	58	47.2	10	8.1	4	3.3

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	(2) การร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน
สถานภาพ								
ผู้สูงอายุ/ชมรมผู้สูงอายุ/ กลุ่ม องค์กร เครือข่ายผู้สูงอายุ	22	17.9	37	30.1	2	1.6	1	0.8
ผู้แทนจากหน่วยงาน ท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.)	5	4.1	19	15.4	7	5.7	1	0.8
ผู้แทนจากหน่วยงาน ส่วนกลางและผู้แทนจาก พมจ.	7	5.7	16	13.0	4	3.3	2	1.6
การเข้าร่วมประชุมสมัชชา ผู้สูงอายุ								
เคยเข้าร่วมประชุม	20	16.3	25	20.3	1	0.8	1	0.8
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	14	11.4	47	38.2	12	9.8	3	2.4
ประโยชน์ของการจัดประชุม สมัชชาผู้สูงอายุ เรื่อง การ บริหารจัดการงานผู้สูงอายุใน ระดับท้องถิ่น								
มากที่สุด	27	22.0	30	24.4	0	0	0	0
มาก	6	4.9	40	32.5	11	8.9	4	3.3
ปานกลาง	1	0.8	2	1.6	2	1.6	0	0
การนำความรู้ที่ได้จากประชุม สมัชชาผู้สูงอายุครั้งนี้ไปใช้ ประโยชน์ในการทำงานหรือใน ชีวิตประจำวันได้								
มากที่สุด	17	13.8	10	8.1	0	0	0	0
มาก	16	13.0	55	44.7	11	8.9	3	2.4
ปานกลาง	1	0.8	7	5.7	2	1.6	1	0.8

2.3 ข้อมูลทั่วไปกับการมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อย

เพศ ผู้ชายมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52 ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้หญิง คิดเป็นร้อยละ 27.7

อายุ กลุ่มที่มีอายุมาก (66 – 81 ปี) มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 28.4) มีจำนวนมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย (46 – 65 ปี และ 25 – 45 ปี) ร้อยละ 25.2 และร้อยละ 26 ตามลำดับ

การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.3 ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 15.5

สถานภาพ ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 43.1) มีจำนวนมากกว่าผู้แทนจากท้องถิ่น (ร้อยละ 18.3) และผู้แทนจากส่วนกลางและ พมจ. (ร้อยละ 17.9)

การเข้าร่วมประชุม ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุม มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 45.5) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ (ร้อยละ 34.2)

ประโยชน์ของการจัดประชุม ผู้ที่ตอบว่าการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุมีประโยชน์มาก – มากที่สุด มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 78) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่ามีประโยชน์ปานกลาง (ร้อยละ 1.6)

การนำประโยชน์ไปใช้ ผู้ที่ตอบว่าความรู้ที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้มาก – มากที่สุด มีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 76.4) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่านำไปใช้ประโยชน์ได้ปานกลาง (ร้อยละ 3.3) ปรากฏในตารางที่ 5

ตารางที่ 5

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
จำแนกตามข้อมูลทั่วไปกับการมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในงานสมัชชาผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	(3) การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในงานสมัชชาผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	16	13.0	48	39.0	10	8.1	3	2.4
หญิง	7	5.7	27	22.0	11	8.9	1	0.8
อายุ								
25 - 45 ปี	6	4.9	26	21.1	6	4.9	2	1.6
46 - 65 ปี	7	5.7	24	19.5	8	6.5	1	0.8
66 - 81 ปี	10	8.1	25	20.3	7	5.7	1	0.8
ระดับการศึกษาที่จบ								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	4.1	14	11.4	6	4.9	0	0
ปริญญาตรีขึ้นไป	18	14.6	61	49.6	15	12.2	4	3.3
สถานภาพ								
ผู้สูงอายุ/ชมรมผู้สูงอายุ/ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย ผู้สูงอายุ	15	12.2	38	30.9	8	6.5	1	0.8
ผู้แทนจากหน่วยงาน ท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.)	4	3.3	19	15.0	8	6.5	1	0.8
ผู้แทนจากหน่วยงาน ส่วนกลางและผู้แทนจาก พมจ.	4	3.3	18	14.6	5	4.1	2	1.6
การเข้าร่วมประชุมสมัชชา ผู้สูงอายุ								
เคยเข้าร่วมประชุม	12	9.8	30	24.4	4	3.3	1	0.8
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	11	8.9	45	36.6	17	13.8	3	2.4

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	(3) การมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในงานสมัชชาผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประโยชน์ของการจัดประชุม สมัชชาผู้สูงอายุ เรื่อง การ บริหารจัดการงานผู้สูงอายุใน ระดับท้องถิ่น								
มากที่สุด	20	16.3	31	25.2	6	4.9	0	0
มาก	3	2.4	42	34.1	12	9.8	4	3.3
ปานกลาง	0	0	2	1.6	3	2.4	0	0
การนำความรู้ที่ได้จากประชุม สมัชชาผู้สูงอายุครั้งนี้ไปใช้ ประโยชน์ในการทำงานหรือใน ชีวิตประจำวันได้								
มากที่สุด	14	11.4	11	8.9	2	1.6	0	0
มาก	9	7.3	60	48.8	13	10.6	3	2.4
ปานกลาง	0	0	4	3.3	6	4.9	1	0.8

2.4 ข้อมูลทั่วไปกับการมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงาน ด้านผู้สูงอายุ

เพศ ผู้ชายมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 48.8) มีจำนวนมากกว่าผู้หญิง (ร้อยละ 22.7)

อายุ กลุ่มที่มีอายุมาก (66 – 81 ปี) มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 30.1) มีจำนวนมากกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อยกว่า (ร้อยละ 23 และร้อยละ 17.9)

การศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนในระดับมาก (ร้อยละ 46.3) มีจำนวนมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 12.2)

สถานภาพ ผู้สูงอายุ มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนในระดับมาก (ร้อยละ 30.9) มีจำนวนมากกว่าผู้แทนท้องถิ่น (ร้อยละ 13) และผู้แทนส่วนกลาง และ พมจ. (ร้อยละ 14.6)

การเข้าร่วมประชุม ผู้ที่ไม่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชา มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 40.7) มีจำนวนมากกว่าผู้ที่เคยเข้าร่วมประชุมสมัชชา (ร้อยละ 30.9)

ประโยชน์ของการจัดประชุม ผู้ที่ตอบว่าการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุมีประโยชน์มาก – มากที่สุด มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 70) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่ามีประโยชน์ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 1.6)

การนำประโยชน์ไปใช้ ผู้ที่ตอบว่าความรู้ที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับมาก – มากที่สุด มีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนในระดับมาก – มากที่สุด (ร้อยละ 66.7) ซึ่งมีจำนวนมากกว่าผู้ที่ตอบว่านำไปใช้ประโยชน์ได้ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 4.9) ปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 6

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุจำแนกตามข้อมูลทั่วไปกับการมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็นแลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	(4) การมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	14	11.4	46	37.4	14	11.4	3	2.4
หญิง	2	1.6	26	21.1	14	11.4	4	3.3
อายุ								
25 - 45 ปี	1	0.8	21	17.1	13	10.6	5	4.1
46 - 65 ปี	2	1.6	27	22.0	9	7.3	2	1.6
66 - 81 ปี	13	10.6	24	19.5	6	4.9	0	0
ระดับการศึกษาที่จบ								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	4.1	15	12.2	4	3.3	1	0.8
ปริญญาตรีขึ้นไป	11	8.9	57	46.3	24	19.5	6	4.9

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	(4) การมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้ หรือประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน
สถานภาพ								
ผู้สูงอายุ/ชมรมผู้สูงอายุ/ กลุ่ม ออกร์กร เครือข่าย	14	11.4	38	30.9	10	8.1	0	0
ผู้แทนจากหน่วยงาน ท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.)	2	1.6	16	13.0	11	8.9	3	2.4
ผู้แทนจากหน่วยงาน ส่วนกลางและผู้แทนจาก พมจ.	0	0	18	14.6	7	5.7	4	3.3
การเข้าร่วมประชุมสมัชชา ผู้สูงอายุ								
เคยเข้าร่วมประชุม	10	8.1	28	22.8	9	7.3	0	0
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	6	4.9	44	35.8	19	15.4	7	5.7
ประโยชน์ของการจัดประชุม สมัชชาผู้สูงอายุ เรื่อง การ บริหารจัดการงานผู้สูงอายุใน ระดับท้องถิ่น								
มากที่สุด	12	9.8	35	28.5	8	6.5	2	1.6
มาก	3	2.4	36	29.3	18	14.6	4	3.3
ปานกลาง	1	0.8	1	0.8	2	1.6	1	0.8
การนำความรู้ที่ได้จากประชุม สมัชชาผู้สูงอายุครั้งนี้ไปใช้ ประโยชน์ในการทำงานหรือใน ชีวิตประจำวันได้								
มากที่สุด	7	5.7	15	12.2	4	3.3	1	0.8
มาก	8	6.5	52	42.3	22	17.9	3	2.4
ปานกลาง	1	0.8	5	4.1	2	1.6	3	2.4

ตารางที่ 7

จำนวนและร้อยละของผู้เข้าร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
จำแนกตามข้อมูลทั่วไปกับการร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

ข้อมูลทั่วไป	(5) การร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ								
ชาย	25	20.3	46	37.4	6	4.9	0	0
หญิง	12	9.8	30	24.4	4	3.3	0	0
อายุ								
25 - 45 ปี	10	8.1	25	21.1	4	3.3	0	0
46 - 65 ปี	10	8.1	27	21.1	4	3.3	0	0
66 - 81 ปี	17	13.8	24	19.8	2	1.6	0	0
ระดับการศึกษาที่จบ								
ต่ำกว่าปริญญาตรี	7	5.7	16	13.0	2	1.6	0	0
ปริญญาตรีขึ้นไป	30	24.4	60	48.8	8	6.5	0	0
สถานภาพ								
ผู้สูงอายุ/ชมรมผู้สูงอายุ/ กลุ่ม องค์กร เครือข่าย	22	17.9	35	28.5	5	4.1	0	0
ผู้สูงอายุ ผู้แทนจากหน่วยงาน	7	5.7	20	16.3	5	4.1	0	0
ท้องถิ่น (อบต. เทศบาล อบจ.)								
ผู้แทนจากหน่วยงาน	8	6.5	21	17.1	0	0	0	0
ส่วนกลางและผู้แทนจาก พมจ.								
การเข้าร่วมประชุมสมัชชา ผู้สูงอายุ								
เคยเข้าร่วมประชุม	18	14.6	27	22.0	2	1.6	0	0
ไม่เคยเข้าร่วมประชุม	19	15.4	49	39.8	8	6.5	0	0

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	(5) การร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ							
	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	จำนวน
ประโยชน์ของการจัดประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น								
มากที่สุด	27	22.0	30	24.4	0	0	0	0
มาก	9	7.3	44	35.8	8	6.5	0	0
ปานกลาง	1	0.8	2	1.6	2	1.6	0	0
การนำความรู้ที่ได้จากประชุมสมาชิกผู้สูงอายุครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานหรือในชีวิตประจำวันได้								
มากที่สุด	15	12.2	12	9.8	0	0	0	0
มาก	20	16.3	58	47.2	7	5.7	0	0
ปานกลาง	2	1.6	6	4.9	3	2.4	0	0

ส่วนที่ 3 ข้อคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับหัวข้อเรื่อง การจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2554

ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุมเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ครั้งต่อไป ในปี 2554 มีผู้เสนอหัวข้อการจัดประชุมสมัชชา มีจำนวนทั้งสิ้น 59 คน คิดเป็น ร้อยละ 47.97 เมื่อนำหัวข้อการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ มาจัดลำดับความถี่ 13 อันดับแรก ผลสรุป อธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 4

ลำดับความถี่ของหัวข้อการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ในปี 2554

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
1.	การจัดทำแผนที่ทางเดินยุทธศาสตร์เรื่องบทบาทหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดูแลรับผิดชอบผู้สูงอายุให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี	1. ประชุมผู้บริหาร อบต. ทุกระดับ 2. สร้างกรอบแบ่งหน้าที่รับผิดชอบวิเคราะห์ 4 มุมมอง (ประชาชน ภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรเครือข่าย) 3. การสำรวจข้อมูลผู้สูงอายุใน อบต. 4. แบ่งการประชุมเสวนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวทางการบริหารจัดการงานในทุกระดับ 5. แกะไข พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ เพิ่มบทบาทหน้าที่ของ อบต. ให้รับผิดชอบให้ชัดเจนมากขึ้น 6. เสริมบทบาท ให้องค์ความรู้ผู้สูงอายุให้แก่ อบต. โดยเน้นภูมิปัญญาผู้สูงอายุ 7. ให้แต่ละภูมิภาคกำหนดอำนาจ หน้าที่ แนวทางให้การบริหารงานเป็นไปในแนวทางที่ดีขึ้น 8. นำเสนอผลงานของ อบต. ดีเด่นทางด้านผู้สูงอายุ	1. ทุกคนรับบทบาทหน้าที่ 2. ผู้สูงอายุจะได้รับบริการที่ดี ได้รับประโยชน์จากสิทธิอย่างทั่วถึง 3. มีงบประมาณในการสนับสนุนงานด้านผู้สูงอายุมากขึ้น 4. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้สูงอายุของ อบต. อย่างถูกต้อง	8	13.5

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
		9. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามจังหวัดต่างๆ			
2.	การพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุ	1. ประชุมสัมมนาชมรมผู้สูงอายุทั่วประเทศ 2. กำหนดประเด็นงานหลักๆ ของผู้สูงอายุที่ต้องทำให้ปฏิบัติจริงตามประเด็นงานหลัก 3. แบ่งกลุ่มย่อยประชุมสัมมนาตามประเด็นงานที่กำหนด 4. การกำหนดผลงานของผู้สูงอายุในแต่ละพื้นที่ 5. การมีเวทีผู้สูงอายุในการนำเสนอผลงาน 6. ปรากฏภาพเพิ่มองค์ความรู้ของผู้สูงอายุในมุมมองจากอดีตสู่ปัจจุบัน 7. การสร้างมุมมองให้แก่ เด็กเยาวชน มารับฟังผู้สูงอายุ 8. การเชิญ อปท. มารับฟังผู้สูงอายุเพื่อการพัฒนาประเทศ 9. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีความรู้ความเข้าใจในตนเอง 10. ให้วัด พระเข้ามามีส่วนในการให้ความรู้กับผู้สูงอายุ 11. ยกย่องชุมชน/องค์กรที่สนับสนุน เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมแสดงพลังผู้สูงวัย 12. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้พัฒนาศักยภาพทั้งในเรื่องพื้นฐาน การอ่าน การเขียน ได้การส่งเสริมสุขภาพร่างกายและจิตใจ	1. ลดการพึ่งพาผู้อื่น ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าในตนเอง 2. ผู้สูงอายุได้รับการยกย่องให้เป็นผู้ที่มีส่วนร่วมในสังคมมีศักยภาพและมีประโยชน์ที่สามารถนำมาพัฒนาประเทศได้ 3. การส่งต่อข้อมูลในมุมมองต่างๆ ของผู้สูงอายุต่อเด็กเยาวชน แก่ อปท. 4. ได้ผู้นำผู้สูงอายุที่มีจิตอาสาและรอบรู้ในประเด็นงาน	7	11.9

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
		13. ส่งเสริมผู้สูงอายุเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคมมากขึ้น 14. ติดตามข้อมูล ประเมินผล			
3.	การเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ	1. ประชาสัมพันธ์ให้เห็นถึงความสำคัญของกาเตรียมการก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ 2. รวบรวมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการเตรียมตัวผู้สูงอายุ 3. การลั่นมนาฝึกอบรมจัดทำหลักสูตร 4. การสร้างและพัฒนาเครือข่ายเตรียมความพร้อม 5. สร้างกระแสให้ อบต. เห็นความสำคัญ 6. สร้างแนวคิดในการออมโดยการจัดสวัสดิการชุมชนให้ครอบคลุมทั้งตำบลทุกหมู่บ้าน/ชุมชน 7. การดำเนินการบ้านาบุญชราภาพที่มั่นคงทำอะไร มีแนวทางวิธีอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จ คัดเลือกกองทุนสวัสดิการชุมชนที่ประสบความสำเร็จแล้วจัดเวทีแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างภูมิปัญญาผู้สูงอายุตามโครงการคลังปัญญาผู้สูงอายุ 8. บรรยายให้ความรู้จากผู้ทรงคุณวุฒิ	1. ผู้สูงอายุมีความสุขมีความพร้อมเข้าสู่วัยผู้สูงอายุ ช่วยเหลือตนเอง และสังคมได้ 2. เจ้าหน้าที่ อบต. ได้รับแนวคิด ความรู้ประสบการณ์แนวทางวิธีการดำเนินงานพัฒนาผู้สูงอายุ 3. ผู้สูงอายุไม่เป็นปัญหาของสังคม	7	11.9

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
4.	การจัดสวัสดิการของผู้สูงอายุ เช่น ที่อยู่อาศัย บ้านพักคนชรา การดูแลผู้สูงอายุที่พึ่งตนเองไม่ได้	1. ควรให้ผู้มีหน้าที่จัดงานผู้สูงอายุรับทราบ 2. อปท. เป็นผู้รับผิดชอบงานและให้ผู้สูงอายุได้รับการจัดสวัสดิการทั่วถึง 3. กฎ ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศที่มีสภาพบังคับต้องให้สอดคล้องกับความเป็นจริง 4. ต้องให้ อปท. ทั่วประเทศมีแผนงานรองรับผู้สูงอายุอย่างเหมาะสม 5. ให้ความรู้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอย่างถูกต้อง 6. จัดตั้งและพัฒนาบริการทางสุขภาพและสังคมรวมทั้งระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวในชุมชนที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการได้	1. ยกระดับของผู้สูงอายุทั่วประเทศให้มีสวัสดิการที่ดีขึ้น 2. ผู้สูงอายุจะได้รับประโยชน์และเป็นการให้กำลังใจความอบอุ่น ยึดอายุให้กับผู้สูงอายุได้	6	10.2
5.	ทำอย่างไรให้ชมรมผู้สูงอายุมีความเข้มแข็งและยั่งยืน	1. หาผู้นำหรือแกนนำที่มีความเข้าใจถึงปัญหาของผู้สูงอายุ 2. การประชาสัมพันธ์ให้ความเข้าใจกับผู้สูงอายุ 3. การจัดทำงบประมาณสนับสนุนชมรมผู้สูงอายุ 4. ส่งเสริม/สนับสนุนกิจกรรมและรณรงค์ให้ผู้สูงอายุตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วม 5. การประสานกับองค์กรต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วม 6. อปท. ต้องนำเรื่องผู้สูงอายุเข้ามาเป็นนโยบายเร่งด่วนและต่อเนื่อง 7. ขยายเครือข่ายโดยการสร้างอาสาสมัครในการทำงานด้านผู้สูงอายุ	1. ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนามากขึ้นและได้รับการดูแลอย่างจริงจัง 2. สังคมมีการเอื้ออาทรต่อกัน 3. ผู้สูงอายุมีความสุขได้ศึกษาเรียนรู้ทำความรู้จักกันมากขึ้น เป็นการเพิ่มเครือข่าย และนำไปขยายผล/เรียนรู้ในท้องถิ่นได้ต่อไป	6	10.2

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
6.	การติดตามและประเมินผลมติสมัชชาผู้สูงอายุ	1. การติดตามการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องว่าได้ปฏิบัติอย่างไร 2. เชิญหน่วยงานส่วนกลางและภูมิภาคที่ส่งเสริมสนับสนุนด้านการบริการต่อผู้สูงอายุได้มาร่วมชี้แจง 3. ติดตามประเมินผลก่อนการประชุมสมัชชาเพื่อดูผลในภาพรวม	1. เป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานองค์กรต่างๆ ได้ทบทวนการดำเนินงานและนำไปสู่การดำเนินงานต่อไป 2. ทำให้ทราบว่า อบท. มีปัญหาในการดำเนินงานอย่างไรจะได้แก้ปัญหาให้ตรงกัน	6	10.2
7.	สมัชชาผู้สูงอายุสัญจร	1. การระดมสมองจากทุกภาคส่วน 2. ประชุมผู้แทนที่เกี่ยวข้องกับกระทรวง และจัดตั้งคณะกรรมการผู้สูงอายุระดับจังหวัด โดยกระทรวงต่างๆ เป็นกรรมการร่วมกับสภาผู้สูงอายุ และชมรมผู้สูงอายุแต่ละจังหวัด	1.ทำให้ผู้สูงอายุแต่ละภาคได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน 2. ทำให้เห็นประสบการณ์จริง 3.ทำให้เข้าใจถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ	4	6.8
8.	การเข้าถึงสิทธิและการรับทราบสิทธิประโยชน์ตาม พ.ร.บ. ผู้สูงอายุ	1. การอบรมสิทธิต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์สื่อทุกรูปแบบ 2.ประชุมสัมมนาเรื่องสิทธิต่าง ๆ ในเชิงรุก 3. ให้วิทยากรมีอาชีพในพื้นที่ออกไปเยี่ยมถึงบ้าน ชี้แจงทำความเข้าใจใน เรื่องสิทธิ	1.ทำให้ผู้สูงอายุเข้าถึงสิทธิตาม พ.ร.บ. ผู้สูงอายุมากขึ้น 2. หน่วยงานและผู้สูงอายุได้ทราบสิทธิของตนเอง การให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ งบประมาณ ความเข้าใจและความร่วมมือต่าง ๆ การใช้ประโยชน์จากวิทยุท้องถิ่น นสพ.ท้องถิ่น 3. ผู้สูงอายุที่ห่างไกลคมนาคมจะได้รับรู้สิทธิมากขึ้น 4. เป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานราชการ ภาคเอกชนให้ความร่วมมือมากขึ้น 5. ผู้สูงอายุที่ติดเตียงได้รับรู้เรื่องสิทธิ 6. การร้องเรียนของผู้สูงอายุ น้อยลง	3	5.1

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
9.	กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ	1. ต้องกำหนดเป็นวาระแห่งชาติชื่อกองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย 2. ทุกภาคส่วนต้องทำงานแบบมีเอกภาพ และมีส่วนร่วมพร้อมรับผิดชอบด้วยกัน	1. ผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส และไม่มีผู้เลี้ยงดูก็จะเลี้ยงชีพได้อย่างพอเพียงทำให้มีความสุขในบั้นปลายชีวิต 2. ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	3	5.1
10.	การส่งเสริมอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ	1. จัดทำข้อมูลผู้สูงอายุที่มีชีวิตอยู่ 2. เชิญหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องมาสาธิต การจำหน่าย การตลาด และอภิปรายให้เห็นเป็นรูปธรรม 3. เสนอหน่วยงานที่รับผิดชอบ 4. ฝึกอบรม/กิจกรรมที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ 5. จัดหาทุนประกอบอาชีพ 6. มีการรวบรวมกลุ่มผู้สูงอายุ 7. ส่งเสริมการบริหารจัดการการทำบัญชี รายรับ-จ่าย การแบ่งผลกำไร 8. มี อบต.เทศบาลเป็นที่เลี้ยงสนับสนุนกิจกรรมของผู้สูงอายุ	1. ทำให้ผู้สูงอายุใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีรายได้ 2. ผู้สูงอายุไม่เป็นภาระครอบครัวและลูกหลาน	3	5.1
11.	การออกกำลังกาย	1. ร่างแผนกิจกรรมการออกกำลังกาย 2. ดำเนินงานตามแผน 3. ถอดบทเรียนและประเมินผล	ผู้สูงอายุมีความสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ	2	3.2
12.	ปัญหาของผู้สูงอายุในท้องถิ่น	1. การเปิดโอกาสให้มีการถาม-ตอบ ปัญหาของผู้สูงอายุ 2. ให้แต่ละจังหวัดค้นหาปัญหามีอะไรบ้าง ได้ช่วยเหลืออย่างไร สำเร็จหรือไม่ มีปัญหาอะไรที่ทำไม่ได้ การนำปัญหามาแลกเปลี่ยนจะได้	1. มีวิธีการแก้ไขปัญหาลูกต้องและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง 2. ได้เรียนรู้รูปแบบวิธีการแก้ปัญหา 3. เป็นการกระตุ้นให้ท้องถิ่นเห็นความสำคัญของการ	3	5.1

ที่	หัวข้อการจัดประชุม	วิธีการ/ขั้นตอน	ผลที่ได้รับ	ความถี่	ร้อยละ
		รูปแบบ วิธีการสามารถนำไปใช้ และเป็นการกระตุ้นท้องถิ่นให้รับผิดชอบมากขึ้น	แก้ปัญหาผู้สูงอายุ 4. ผู้สูงอายุได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่อง		
13.	งบประมาณสำหรับงานผู้สูงอายุ	การพิจารณาจัดสรรงบประมาณงานด้านผู้สูงอายุอย่างถูกต้องและเป็นธรรม	หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความสำคัญต่อผู้สูงอายุอย่างจริงจัง	1	1.7

ภาคผนวก

หน่วยงานและผู้เข้าร่วมการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

- 1 นายแพทย์บรรลุ คิริพานิช
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ
- 2 นายวัลลภ พลอยทับทิม
ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 3 นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์
ประธานสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- 4 นายกิตติ สمانไทย
ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.)
- 5 นางสุนทรี พัวเวส
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ (สทส.)
- 6 นายโอภาส พิมลวิชยาภิ
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ (สทส.)

ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

- 7 สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- 8 กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- 9 สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
- 10 สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- 11 สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
- 12 สำนักงานอัยการสูงสุด
- 13 สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์ กระทรวงสาธารณสุข
- 14 สำนักบริหารการสาธารณสุข
- 15 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคมแห่งชาติ
- 16 ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค
- 17 สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
- 18 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 19 สำนักงานการสงเคราะห์และสวัสดิภาพสังคม
- 20 สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์
- 21 สมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย

- 22 สมาคมลัทธินิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย
- 23 สมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย
- 24 การเคหะแห่งชาติ

สถาบันการศึกษา

- 25 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 26 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคเอกชน

- 27 มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย

ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชนเขต

- 28 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 1
- 29 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 2
- 30 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 3
- 31 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 4
- 32 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 7
- 33 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 8
- 34 ศูนย์คุ้มครองสวัสดิภาพชุมชน เขต 11

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)

- 35 พมจ.จังหวัดกาญจนบุรี
- 36 พมจ.จังหวัดกระบี่
- 37 พมจ.จังหวัดกาฬสินธุ์
- 38 พมจ.จังหวัดกำแพงเพชร
- 39 พมจ.จังหวัดขอนแก่น
- 40 พมจ.จังหวัดจันทบุรี
- 41 พมจ.จังหวัดฉะเชิงเทรา
- 42 พมจ.จังหวัดชลบุรี
- 43 พมจ.จังหวัดชัยนาท

- 44 พมจ.จังหวัดชัยภูมิ
- 45 พมจ.จังหวัดชุมพร
- 46 พมจ.จังหวัดเชียงราย
- 47 พมจ.จังหวัดเชียงใหม่
- 48 พมจ.จังหวัดตรัง
- 49 พมจ.จังหวัดตราด
- 50 พมจ.จังหวัดตาก
- 51 พมจ.จังหวัดนครนายก
- 52 พมจ.จังหวัดนครปฐม
- 53 พมจ.จังหวัดนครพนม
- 54 พมจ.จังหวัดนครราชสีมา
- 55 พมจ.จังหวัดนครศรีธรรมราช
- 56 พมจ.จังหวัดนครสวรรค์
- 57 พมจ.จังหวัดนนทบุรี
- 58 พมจ.จังหวัดนราธิวาส
- 59 พมจ.จังหวัดน่าน
- 60 พมจ.จังหวัดบุรีรัมย์
- 61 พมจ.จังหวัดปทุมธานี
- 62 พมจ.จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 63 พมจ.จังหวัดปราจีนบุรี
- 64 พมจ.จังหวัดปัตตานี
- 65 พมจ.จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 66 พมจ.จังหวัดพะเยา
- 67 พมจ.จังหวัดพังงา
- 68 พมจ.จังหวัดพัทลุง
- 69 พมจ.จังหวัดพิจิตร
- 70 พมจ.จังหวัดพิษณุโลก
- 71 พมจ.จังหวัดเพชรบุรี
- 72 พมจ.จังหวัดเพชรบูรณ์
- 73 พมจ.จังหวัดแพร่
- 74 พมจ.จังหวัดภูเก็ต

- 75 พมจ.จังหวัดมหาสารคาม
- 76 พมจ.จังหวัดมุกดาหาร
- 77 พมจ.จังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 78 พมจ.จังหวัดยโสธร
- 79 พมจ.จังหวัดยะลา
- 80 พมจ.จังหวัดร้อยเอ็ด
- 81 พมจ.จังหวัดระนอง
- 82 พมจ.จังหวัดระยอง
- 83 พมจ.จังหวัดราชบุรี
- 84 พมจ.จังหวัดลพบุรี
- 85 พมจ.จังหวัดลำปาง
- 86 พมจ.จังหวัดลำพูน
- 87 พมจ.จังหวัดเลย
- 88 พมจ.จังหวัดศรีสะเกษ
- 89 พมจ.จังหวัดสกลนคร
- 90 พมจ.จังหวัดสงขลา
- 91 พมจ.จังหวัดสตูล
- 92 พมจ.จังหวัดสมุทรปราการ
- 93 พมจ.จังหวัดสมุทรสงคราม
- 94 พมจ.จังหวัดสมุทรสาคร
- 95 พมจ.จังหวัดสระแก้ว
- 96 พมจ.จังหวัดสระบุรี
- 97 พมจ.จังหวัดสิงห์บุรี
- 98 พมจ.จังหวัดสุโขทัย
- 99 พมจ.จังหวัดสุพรรณบุรี
- 100 พมจ.จังหวัดสุราษฎร์ธานี
- 101 พมจ.จังหวัดสุรินทร์
- 102 พมจ.จังหวัดหนองคาย
- 103 พมจ.จังหวัดหนองบัวลำภู
- 104 พมจ.จังหวัดอ่างทอง
- 105 พมจ.จังหวัดอำนาจเจริญ

- 133 อบต.แหลมสน จังหวัดสตูล
- 134 อบต.บางโปรง จังหวัดสมุทรปราการ
- 135 อบต.จอมปลวก จังหวัดสมุทรสงคราม
- 136 อบต.วิหารขาว จังหวัดสิงห์บุรี
- 137 อบต.วังน้ำขาว จังหวัดสุโขทัย
- 138 อบต.หนองขาม จังหวัดสุพรรณบุรี
- 139 อบต.บ้านเตี๋ย จังหวัดหนองคาย

เทศบาล

- 140 เทศบาลเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
- 141 สำนักงานเทศบาลตำบลหนองแขง จังหวัดชัยนาท
- 142 เทศบาลเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ
- 143 เทศบาลตำบลบางหมาก จังหวัดชุมพร
- 144 เทศบาลตำบลยางฮอม จังหวัดเชียงราย
- 145 เทศบาลตำบลหนองตองพัฒนา จังหวัดเชียงใหม่
- 146 สำนักงานเทศบาลเมืองตาก จังหวัดตาก
- 147 เทศบาลตำบลธรรมศาลา จังหวัดนครปฐม
- 148 เทศบาลเมืองน่าน จังหวัดน่าน
- 149 เทศบาลตำบลตลาดเกรียบ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- 150 สำนักงานเทศบาลตำบลลำแก่น จังหวัดพังงา
- 151 สำนักงานเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด
- 152 เทศบาลตำบลดงแดง จังหวัดร้อยเอ็ด
- 153 เทศบาลตำบลนาอ้อ จังหวัดเลย
- 154 เทศบาลตำบลอากาศอำนวย จังหวัดสกลนคร
- 155 เทศบาลตำบลหลักห้า จังหวัดสมุทรสาคร
- 156 เทศบาลเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี
- 157 เทศบาลตำบลนาเยีย จังหวัดอุบลราชธานี

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.)

- 158 อบจ.ตรัง
- 159 อบจ.ตราด
- 160 อบจ.นครราชสีมา
- 161 อบจ.พิษณุโลก
- 162 อบจ.ยโสธร
- 163 อบจ.หนองบัวลำภู
- 164 อบจ.อำนาจเจริญ
- 165 อบจ.อุดรดิตถ์
- 166 อบจ.อุทัยธานี

สภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด/ชมรมผู้สูงอายุ

- 167 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดกาญจนบุรี
- 168 ชมรมผู้สูงอายุอำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่
- 169 ชมรมผู้สูงอายุสุขภาพดี ตำบลหนองหิน จังหวัดกาฬสินธุ์
- 170 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดกำแพงเพชร
- 171 ชมรมผู้สูงอายุตำบลตะปอน จังหวัดจันทบุรี
- 172 ภูมิปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดฉะเชิงเทรา
- 173 ชมรมผู้สูงอายุตำบลหนองปรือ จังหวัดชลบุรี
- 174 ชมรมผู้สูงอายุ หมู่ 5 ตำบลบ้านกล้วย จังหวัดชัยนาท
- 175 ชมรมผู้สูงอายุบ้านดอนมะขาม จังหวัดชัยนาท
- 176 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดชัยภูมิ
- 177 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดชุมพร
- 178 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดเชียงราย
- 179 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดตรัง
- 180 ชมรมผู้สูงอายุตำบลหนองช้างแล่น จังหวัดตรัง
- 181 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดตราด
- 182 ชมรมผู้สูงอายุชุมชนหัวเตี้ยด จังหวัดตาก
- 183 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัด นครนายก
- 184 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดนครปฐม
- 185 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยประจำจังหวัดนครราชสีมา

- 186 ชมรมผู้สูงอายุจังหวัดนครราชสีมา
- 187 ชมรมผู้สูงอายุอำเภอปัว จังหวัดน่าน
- 188 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดบุรีรัมย์
- 189 ชมรมภูมิปัญญาผู้สูงอายุจังหวัดบุรีรัมย์
- 190 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดปทุมธานี
- 191 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- 192 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดปราจีนบุรี
- 193 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดเพชรบุรี
- 194 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดเพชรบูรณ์
- 195 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดมุกดาหาร
- 196 ชมรมผู้สูงอายุจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 197 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดยโสธร
- 198 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดร้อยเอ็ด
- 199 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดระนอง
- 200 ชมรมผู้สูงอายุโรงพยาบาลระยอง จังหวัดระยอง
- 201 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดราชบุรี
- 202 ชมรมผู้สูงอายุหนองปลาหมอ จังหวัดราชบุรี
- 203 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดลพบุรี
- 204 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดลำปาง
- 205 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดลำพูน
- 206 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดเลย
- 207 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดศรีสะเกษ
- 208 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดสงขลา
- 209 ชมรมผู้สูงอายุเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ
- 210 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดสมุทรสงคราม
- 211 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดสมุทรสาคร
- 212 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดสระบุรี
- 213 ชมรมผู้สูงอายุตำบลถอนสมอ จังหวัดสิงห์บุรี
- 214 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดสุโขทัย
- 215 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดสุพรรณบุรี
- 216 ภูมิปัญญาจังหวัดสุพรรณบุรี

- 217 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดหนองคาย
- 218 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดอุดรธานี
- 219 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดอุดรดิตถ์
- 220 สาขาสภาผู้สูงอายุแห่งประเทศไทยฯประจำจังหวัดอุบลราชธานี
- 221 คณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
- 222 คณะทำงานด้านวิชาการในการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
- 223 ผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไป
- 224 ผู้สื่อข่าว

คำสั่งสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
ที่ 230/2552

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

ด้วยสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ (สท.) กำหนดจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมเสนอแนวทาง ในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุเชิงนโยบาย เพื่อผลักดันให้เกิดการขับเคลื่อนงานผู้สูงอายุ ในระดับชาติ

เพื่อให้การจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์ สท. จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. นายแพทย์บรรลุ คิริพานิช	ประธานกรรมการ
2. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	กรรมการ
3. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	กรรมการ
4. นางกรรณิการ์ บรรเทึงจิตร	กรรมการ
5. นายแพทย์วิชัย โชควิวัฒน์	กรรมการ
6. รองศาสตราจารย์วิพรรณ ประจวบเหมาะ	กรรมการ
7. รองศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร	กรรมการ
8. ศาสตราจารย์สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล	กรรมการ
9. ผู้อำนวยการกลุ่มการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	กรรมการและ
เลขานุการ

10. นางวันทนี อุบลแย้ม

กรรมการและ

ผู้ช่วยเลขานุการ

11. นางสาวผึ่งพันธ์ เผ่าจินดา

กรรมการและ

ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
2. จัดเตรียมข้อมูลเอกสารวิชาการ และสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหา
3. ให้คำปรึกษา สนับสนุนการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
4. แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินงานด้านต่าง ๆ
5. จัดทำรายงานสรุปและสังเคราะห์ผลการระดมความคิดเห็นจากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ จัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายต่อผู้เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2552

(นายกิตติ สมนไทย)

ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์

เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ

คำสั่งคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

ที่ 1 /2552

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ

ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2552 กำหนดให้จัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 เรื่อง การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น และให้แต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ เพื่อศึกษา วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล สำหรับประกอบการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

เพื่อให้การจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 สัมฤทธิ์ผล จึงแต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ โดยมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. อาจารย์นพพร เรืองสกุล	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
2. ศาสตราจารย์สุทธิชัย จิตะพันธ์กุล	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
3. ศาสตราจารย์ศศิพัฒน์ ยอดเพชร	ที่ปรึกษาคณะทำงาน
4. ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	ประธานคณะทำงาน
5. รองศาสตราจารย์พรพรรณ ประจวบเหมาะ	รองประธานคณะทำงาน
6. รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	คณะทำงาน
7. รองศาสตราจารย์มัทนา พนานิรามัย	คณะทำงาน
8. รองศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	คณะทำงาน
9. อัยการดำริ เฉลิวงศ์	คณะทำงาน
10. อาจารย์ศิริวรรณ ศิริบุญ	คณะทำงาน
11. นายวิสุทธิ บุญญะโสภิต	คณะทำงาน
12. นางสาวสุนันทนา จันทนยิ่งยง	คณะทำงาน
13. ผู้แทนกรุงเทพมหานคร	คณะทำงาน
14. นายกเมืองพัทยา	คณะทำงาน

15. นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
16. นายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
17. นายกสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย	คณะกรรมการ
18. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านหม้อ จ.เพชรบุรี	คณะกรรมการ
19. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลปากพูน จ.นครศรีธรรมราช	คณะกรรมการ
20. นายกเทศมนตรีเมืองร้อยเอ็ด	คณะกรรมการ
21. ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ
สังคมและการมีส่วนร่วม
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	คณะกรรมการ
22. ผู้อำนวยการกลุ่มการพัฒนา มาตรการ กลไก
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	คณะกรรมการ
23. ผู้อำนวยการกลุ่มการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิ
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	คณะกรรมการ
24. ผู้อำนวยการกลุ่มการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน
ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ	คณะกรรมการและ
เลขานุการ
25. นางวันทนี อุบลแย้ม	คณะกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ
26. นางสาวผึ่งพันธ์ เผ่าจินดา	คณะกรรมการและ
ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังนี้

1. ศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น
2. วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลผลการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น
3. เสริมสร้างกลยุทธ์และวิธีการบริหารจัดการงานด้านผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น
4. จัดทำสรุปผลรายงานการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
5. ปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2552

(นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช)

ประธานกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

คำสั่งคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553
ที่ 2 /2552

เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ ปี 2553 เพิ่มเติม

ด้วยคณะกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553 โดยมี นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช เป็นประธานกรรมการ และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ ปี 2553 คณะทำงานด้านวิชาการมีมติในการประชุม ครั้งที่ 1/2552 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2552 ให้เพิ่มเติม องค์ประกอบคณะทำงานด้านวิชาการ เพื่อก่อให้เกิดการบูรณาการ การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุ ในระดับท้องถิ่น จึงแต่งตั้งคณะทำงานด้านวิชาการ ปี 2553 จำนวน 5 ท่าน มีรายนามดังต่อไปนี้

1. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. ศาสตราจารย์พงษ์ศิริ ประรณานัติ
3. นายมานพ ดันสุภายน
4. นายขวัญชัย วิศิษฐานนท์
5. นางสาวลัดดา ดำริการเลิศ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2552

(นายแพทย์บรรลุ ศิริพานิช)

ประธานกรรมการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

ข้อเสนอการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2552

เรื่องการดูแลผู้สูงอายุ

ประเทศไทยมีประชากรทั้งสิ้นประมาณ 63.4 ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นประชากรสูงอายุประมาณ 7.2 ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.3 ของประชากรทั้งประเทศ (ข้อมูลจากกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2552) ซึ่งกล่าวได้ว่าประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมสูงอายุแล้ว ประชากรมีอายุคาดหมายเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง มีผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียวเพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2537 มีร้อยละ 3.6 พ.ศ. 2545 มีร้อยละ 6.3 พ.ศ. 2548 มีร้อยละ 7.1 และ พ.ศ. 2550 มีผู้สูงอายุที่ต้องอยู่คนเดียวมีจำนวนสูงถึง ร้อยละ 7.7 หรือ 538,005 คน (รายงานการสำรวจประชากรผู้สูงอายุในประเทศไทย พ.ศ. 2550 สำนักงานสถิติแห่งชาติ) ปัญหาหลักที่สำคัญของผู้สูงอายุก็คือ ปัญหาสุขภาพ และปัญหาเศรษฐกิจ สำหรับปัญหา “การดูแล” ก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่น่าเป็นห่วงและกังวลมากที่สุดในขณะนี้

จากการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างประชากรของประเทศไทยที่มีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น แต่การดูแลผู้สูงอายุซึ่งเป็นหน้าที่ของบุตรหลานได้เปลี่ยนแปลงไปจากในอดีต เนื่องจากที่บุตรหลานต้องออกไปทำงานนอกบ้าน และนิยมแยกครอบครัวออกไปอยู่ตามลำพังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ได้ส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น สังคมไทยจึงควรตระหนักถึงปัญหาและความต้องการอันจำเป็นของผู้สูงอายุ จึงได้จัดทำข้อเสนอการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ดังต่อไปนี้

1. การส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการช่วยเหลือตนเองให้มากที่สุดและยาวนานที่สุด โดยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุสามารถมีรายได้ให้พอเพียงแก่ความจำเป็นในการดำรงชีพและส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีการดูแลสุขภาพทั้งร่างกายและจิตใจ เช่น การออกกำลังกาย การรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับสุขภาพ จัดให้มีการอบรมหลักสูตร การเตรียมตัวก่อนเป็นผู้สูงอายุ การส่งเสริมการรวมกลุ่มของผู้สูงอายุและชมรมผู้สูงอายุให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมให้สถาบันศาสนา มีบทบาทในการดูแลจิตใจของผู้สูงอายุ โดยมีหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น. (อบต. / เทศบาล) และกรุงเทพมหานคร เป็นแกนในการดำเนินการ

2. การส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน ในกรณีที่ผู้สูงอายุไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ควรส่งเสริมให้มีการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านเป็นอันดับแรก เพราะเป็นระบบการดูแลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้สูงอายุมากที่สุด เนื่องจากได้อยู่ในครอบครัว ชุมชน และสิ่งแวดล้อมเดิม ผู้สูงอายุไม่ต้องมีการปรับตัวกับที่อยู่อาศัยและสิ่งแวดล้อมใหม่ รวมทั้งสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายได้ดีที่สุด

โดยการเสริมสร้างศักยภาพของครอบครัวและผู้ดูแลให้มีความรู้และสามารถดูแลผู้สูงอายุได้อย่างมีคุณภาพ ได้แก่ การช่วยเหลือค่าใช้จ่ายให้แก่ผู้ดูแลผู้สูงอายุ การให้ความรู้และฝึกอบรมผู้ดูแล การสร้างค่านิยมสำหรับเยาวชนในการดูแลผู้สูงอายุ การจัดให้มีบริการเยี่ยมบ้าน เช่น การดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (Home Care) การดูแลสุขภาพที่บ้าน (Home Health Care) และการดูแลส่วนบุคคล (Personal Care) โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข นักสังคมสงเคราะห์ และอาสาสมัครผู้ดูแล ทั้งนี้อาจมีความจำเป็นต้องปรับปรุงสิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย และจัดหาอุปกรณ์และอุปกรณ์การดูแลที่จำเป็นให้แก่ผู้สูงอายุโดยมีหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./ เทศบาล) และกรุงเทพมหานคร เป็นแกนในการดำเนินการ

3. การส่งเสริมการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน ถัดจากการดูแลที่บ้าน หากจำเป็นควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้รับการดูแลในชุมชน โดยการสนับสนุนให้ชุมชนเช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต. / เทศบาล) และสถาบันศาสนา จัดให้มีสถานบริการผู้สูงอายุขึ้นในชุมชนโดยการจัดสถานที่และระบบการรวมอุปกรณ์การดูแลขึ้นในชุมชน ซึ่ง รวมทั้งอุปกรณ์ทางการแพทย์ การจัดให้มีนักสังคมสงเคราะห์เป็นผู้จัดการรายกรณี (Case Manager) และเป็นผู้บริหารงานสวัสดิการในชุมชน จัดให้มียานพาหนะรับส่งผู้สูงอายุที่เจ็บไข้ได้ป่วยไปยังสถานบริการสุขภาพ ควรมีการทบทวนกฎหมายและระเบียบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณสำหรับผู้สูงอายุโดยเฉพาะ จัดให้มีสถานที่ในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุเพื่อดูแลผู้สูงอายุครบวงจร รวมทั้งจัดให้มีระบบข้อมูลผู้สูงอายุในชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ในการจัดบริการและพัฒนาผู้สูงอายุ โดยมีหน่วยงาน เช่น กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต./ เทศบาล) สถาบันการศึกษาในพื้นที่ และสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เป็นแกนในการดำเนินการ

4. การดูแลผู้สูงอายุในสถานบริการ มีความจำเป็นต้องจัดขึ้นเพื่อเป็นหลักประกันด้านสุขภาพของผู้สูงอายุ โดยมีการกำหนดนโยบายที่ชัดเจนในการส่งเสริมให้หน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและท้องถิ่นดำเนินการจัดตั้งสถานบริการหรือหน่วยงานให้บริการดูแลผู้สูงอายุให้ครอบคลุม โดยการกำหนดองค์กรในการดูแลและรับขึ้นทะเบียนสถานบริการดูแลผู้สูงอายุ กำกับและควบคุมดูแลโรงเรียนและสถานดูแลผู้สูงอายุให้มีมาตรฐาน ส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ หรือองค์กรภาคเอกชนจัดให้มีบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุในเขตพื้นที่รับผิดชอบ กำหนดมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุในระดับชาติ ตลอดจนมีการบูรณาการการดูแล (Integration of Care) ทั้งด้านสังคมและสุขภาพในสถานบริการ และจัดให้มีการแบ่งกลุ่มผู้พักอาศัยตามระดับความต้องการการดูแล (Level of Care) เพื่อให้สอดคล้องกับประเภทสถานบริการ โดยมีหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแกนหลักในการดำเนินการ มีกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนา

สังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงแรงงาน กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการคลังให้การสนับสนุน

5. ผู้ดูแลผู้สูงอายุ ควรจัดทำแผนสนับสนุนการผลิตและฝึกอบรมกำลังคนทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการให้เพียงพอทั้งจำนวน คุณภาพ และการกระจาย และมีการวางแผนการจัดการกำลังคนอย่างเชื่อมโยงระหว่างกำลังคนทางการ เช่น แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวมทั้งกำกับดูแลโรงเรียนสอนดูแลผู้สูงอายุให้มีมาตรฐาน และกำลังคนไม่เป็นทางการ ได้แก่ บุคคลในครอบครัว อาสาสมัคร และผู้ดูแลผู้สูงอายุ โดยให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการเป็นแกนนำในการดำเนินการ รวมทั้งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ทบพทกกฎหมายและระเบียบเพื่อสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีบทบาทในการจัดระบบบริการสุขภาพและบริการทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุในชุมชน และสนับสนุนงบประมาณ รวมทั้งจัดให้มีผู้ช่วยดูแลผู้สูงอายุที่บ้านและในชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุป ควรส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดีและมีรายได้ในระดับที่สามารถพึ่งตนเองได้ยาวนานที่สุด และเมื่อผู้สูงอายุอยู่ในสภาพที่ต้องการการดูแล ควรส่งเสริมให้มีการดูแลในครอบครัวเป็นอันดับแรก หากครอบครัวไม่สามารถดูแลได้ ควรส่งเสริมให้มีการดูแลในชุมชน และในสถานบริการตามลำดับ โดยจะต้องมีการพัฒนาระบบการดูแลอย่างครบวงจร ทั้งสถานที่ งบประมาณ และบุคลากรที่ทำหน้าที่ดูแล เพื่อให้ระบบการดูแลมีความทั่วถึง มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ให้สังคมไทยเป็นสังคมที่เอื้ออาทรต่อผู้สูงวัยอย่างแท้จริง

ข้อเสนอการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2551

เรื่อง การเพิ่มรายได้ การส่งเสริมการออม และระบบบำนาญผู้สูงอายุไทย

ประเด็น	ข้อเสนอของที่ประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
1. การเพิ่มรายได้	1. เพิ่มโอกาสการทำงานของผู้สูงอายุ 1.1 การใช้มาตรการจูงใจให้สถานประกอบการจ้างงานผู้สูงอายุ เช่น ลดหย่อนภาษี ลดอัตราเงินสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพ การให้รางวัล 1.2 การสงวนอาชีพเฉพาะสำหรับผู้สูงอายุ 1.3 การกำหนดประเภทและเงื่อนไขการทำงานที่ยืดหยุ่นกับสภาวะของผู้สูงอายุ เช่น การจ้างเป็นที่ปรึกษา การจ้างแบบไม่เต็มเวลา การจ้างงานที่บ้าน 1.4 การปรับและเตรียมสภาพแวดล้อมที่ทำงาน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ให้เหมาะสมกับลักษณะทางกายภาพของผู้สูงอายุ 1.5 ลดระเบียบกีดกันการเข้าทำงานของผู้สูงอายุ 1.6 การฝึกอบรม พัฒนาทักษะการประกอบอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการรายย่อย และการประกอบอาชีพอิสระ 1.7 การจัดหางานที่มีรูปแบบหลากหลายในลักษณะของงานชั่วคราว 1.8 การแนะแนวอาชีพและการฝึกอาชีพที่หลากหลายตามความต้องการและเหมาะสมกับวัย 1.9 จัดทำฐานข้อมูลบุคลากรสูงอายุที่ประสงค์จะทำงานเพื่อหารายได้

ประเด็น	ข้อเสนอของที่ประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
	1.10 การขยายระยะเวลาการเกษียณอายุทั้งในภาครัฐและเอกชน จาก 60 ปี เป็น 65 ปี หรือจาก 65 ปี เป็น 70 ปี ในบางวิชาชีพ หรือ ตำแหน่งที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ/ชำนาญพิเศษ 1.11 รัฐบาลออกกฎหมายให้สถานประกอบการจ้างงานผู้สูงอายุ ในสัดส่วน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนพนักงานทั้งหมด 1.12 ให้หน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยงานนำร่องในการจ้างงานผู้สูงอายุในตำแหน่งที่เหมาะสม 2. ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุใช้ศักยภาพ ความรู้ ประสบการณ์ ภูมิปัญญา สร้างรายได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดการองค์ความรู้ การสร้างคุณค่า งาน/อาชีพของผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบ 3. เพิ่มบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการพัฒนาและแก้ไขปัญหา เศรษฐกิจของชุมชน เช่น ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนโดยให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วม ดำเนินการ สนับสนุนงบประมาณในการฝึกอาชีพหรือประกอบอาชีพ 4. ส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้สูงอายุเป็นองค์กรชุมชนที่เข้มแข็งและมีสถานะ เป็นนิติบุคคล เพื่อสามารถขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีศูนย์กลางในการรวมกลุ่มจัดกิจกรรมเสริมรายได้
การลดรายจ่าย	1. ส่งเสริมพฤติกรรมการใช้จ่ายที่เหมาะสม โดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ควบคู่ไปกับการให้ความรู้ ข่าวสาร และ สร้างทักษะในการบริหารจัดการเงินออมอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นำเงินไป ลงทุนในรูปของทรัพย์สิน เป็นต้น 2. ส่งเสริมการลงทุนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับผู้สูงอายุ โดย กำหนดให้มีหน่วยงานให้คำปรึกษา เพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบหรือใช้ ประโยชน์จากผู้สูงอายุในทางที่ไม่เหมาะสม 3. สร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่ดีงามตามวัยอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มี ศักยภาพในการทำงานและลดภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลและ การดูแลรักษา

ประเด็น	ข้อเสนอของที่ประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
	4. มีมาตรการช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ สำหรับผู้สูงอายุ เช่น จัดให้มีระบบประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ การควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภค หรือกำหนดราคาพิเศษเฉพาะผู้สูงอายุ มีมาตรการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุ ส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือนค่าใช้จ่ายประจำ เป็นต้น 5. เพิ่มมาตรการในการพักชราะหนึ่ ปลดหนึ่ และการปลดหนึ่ให้กับกลุ่มผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิง ด้อยโอกาส ได้แก่ ผู้สูงอายุพิการ ทุพพลภาพ หรือไม่สามารถประกอบอาชีพได้
2. การส่งเสริมการออม	1. เร่งผลักดันให้มีระบบการออมเพื่อการชราภาพ ในลักษณะกองทุนระดับชาติที่ครอบคลุมแรงงาน ทั้งในระบบและนอกระบบเสนอเป็นวาระแห่งชาติ 2. กระตุ้นและสร้างจิตสำนึกด้านการออม โดยมีมาตรการจูงใจให้มีการออมระยะยาวของสมาชิกในครอบครัวและผู้สูงอายุ เช่น มาตรการด้านภาษี 3. พัฒนาทางเลือกในการออมที่หลากหลาย ทั้งการออมที่ดำเนินการโดยรัฐและโดยเอกชน รวมถึงส่งเสริมการออมทรัพยากรที่สามารถตีค่าเป็นทรัพย์สินได้ 4. ภาครัฐควรหนุนเสริมกองทุนการออมชุมชนให้มีความมั่นคงมากขึ้น เช่น การให้กองทุนการออมชุมชนมีสถานะทางกฎหมาย ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการกองทุนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล การนำเงินออมไปลงทุนเพื่อให้เกิดรายได้และเกิดการเติบโตของเงินกองทุนเพียงพอต่อการให้ประโยชน์ทดแทนรายได้แก่แรงงานนอกระบบ เป็นต้น 5. ส่งเสริมระบบการออมที่ไม่เป็นทางการ โดยเฉพาะระบบสวัสดิการชุมชน โดยให้กลุ่มออมทรัพย์ที่ประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบ
3. ระบบบำนาญผู้สูงอายุไทย	1. รัฐต้องเร่งจัดทำระบบบำนาญผู้สูงอายุไทยโดยเร็ว โดยเป็นระบบบำนาญพื้นฐานที่ครอบคลุมทุกคน โดยเฉพาะผู้ที่ยังไม่มีหลักประกันเมื่อสูงอายุ โดยมีหลักการสำคัญคือ

ประเด็น	ข้อเสนอของที่ประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ
	1.1 ให้ประชาชนมีส่วนร่วมสำคัญในการออม โดยมีการออมภาคบังคับ เริ่มตั้งแต่เริ่มทำงานระยะแรก เช่น เริ่มต้นเมื่ออายุ 25 ปี 1.2 ให้รัฐมีหน้าที่สมทบเงินออมเพื่อกระตุ้นและส่งเสริมการออมของประชาชน โดยจัดสรรงบประมาณเป็นกองทุนตั้งต้นเหมือนกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) 1.3 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการเป็นกลไกการดำเนินงาน ทั้งนี้จะต้องออกเป็นกฎหมาย 2. ให้รัฐยกเว้นการออมแก่ผู้ยากไร้และด้อยโอกาสที่ไม่สามารถออมได้ และให้รัฐส่งเสริมให้บุคคลกลุ่มนี้สามารถพัฒนาจนพึ่งตนเอง และมีส่วนร่วมในการออมได้ 3. การสงเคราะห์ผู้สูงอายุที่ยากไร้และด้อยโอกาส ควรดำเนินการต่อไปจนกว่าจะหมดความจำเป็น

แบบประเมินผลสมาชิกผู้สูงอายุระดับชาติ ปี 2553

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ ☐ 1) ชาย ☐ 2) หญิง
2. อายุ ปี
3. ระดับการศึกษาที่จบ ☐ 1) ไม่ได้เรียน ☐ 2) ประถมศึกษา ☐ 3) มัธยมศึกษา
☐ 4) ปวส./อาชีวศึกษา ☐ 5) ปริญญาตรีขึ้นไป
4. สถานภาพ ☐ 1) ผู้สูงอายุ / ชมรมผู้สูงอายุ / กลุ่ม องค์กร เครือข่ายผู้สูงอายุ
☐ 2) ผู้แทนจากหน่วยงานท้องถิ่น
2.1) ☐ อบต. 2.2) ☐ เทศบาล 2.3) ☐ อบจ.
☐ 3) ผู้แทนจากหน่วยงานส่วนกลาง
☐ 4) ผู้แทนจากพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.)
5. ท่านเคยร่วมประชุมสมาชิกผู้สูงอายุหรือไม่ ☐ 1) เคย ☐ 2) ไม่เคย
6. ท่านคิดว่าการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุ เรื่อง **การบริหารจัดการงานผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่น**
มีประโยชน์มากน้อยเพียงใด
☐ 1) มากที่สุด ☐ 2) มาก ☐ 3) ปานกลาง ☐ 4) น้อย
7. ท่านคิดว่าจะนำความรู้ที่ได้จากการประชุมสมาชิกผู้สูงอายุไปใช้ประโยชน์ในการทำงาน
หรือในชีวิตประจำวันได้มากน้อยเพียงใด
☐ 1) มากที่สุด ☐ 2) มาก ☐ 3) ปานกลาง ☐ 4) น้อย

ส่วนที่ 2. การมีส่วนร่วมในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ

กรุณาทำเครื่องหมาย / ในช่อง ☐ ตามที่ท่านมีส่วนร่วมในกิจกรรมดังต่อไปนี้

ข้อ	ลักษณะกิจกรรม	ระดับการมีส่วนร่วม			
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย
1.	ท่านให้ความร่วมมือในการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ				
2.	ท่านร่วมประชุมสมัชชาผู้สูงอายุกับเจ้าหน้าที่ หน่วยงาน องค์กร เครือข่ายหรือผู้ปฏิบัติงานด้านผู้สูงอายุ				
3.	ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมกลุ่มย่อยในงานสมัชชา ผู้สูงอายุ				
4.	ท่านมีส่วนร่วมให้ข้อคิดเห็น แลกเปลี่ยนความรู้หรือ ประสบการณ์เกี่ยวกับงานด้านผู้สูงอายุ				
5.	ท่านร่วมรับฟังผลที่ได้จากการประชุมสมัชชาผู้สูงอายุ				

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานสมัชชาผู้สูงอายุ ปี 2554

1. ท่านคิดว่าการจัดประชุมสมัชชาผู้สูงอายุในครั้งต่อไป ในปี 2554 ควรเป็นหัวข้อเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับผู้สูงอายุในเรื่องใดมากที่สุด (ตอบเพียง 1 เรื่อง)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. หัวข้อเรื่องที่ท่านเสนอจะประสบผลสำเร็จได้จะต้องมีวิธีการ หรือขั้นตอนการทำงานอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ถ้าทำตามหัวข้อเรื่องที่ท่านเสนอ แล้วประสบผลสำเร็จ ผลที่ได้รับหรือประโยชน์ที่ได้รับคืออะไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณอย่างสูง
สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ

สำนักส่งเสริมและพิทักษ์ผู้สูงอายุ
สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ
กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
โทรศัพท์ / โทรสาร 0 2651 6783, 0 2651 7796